

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ЗБІРНИК
нормативних документів
і методичних матеріалів
з питань упорядкування
видавничої діяльності
НАН України та її установ

Київ
Академперіодика
2021

УДК 655(094.9)

341

- 341 **Збірник нормативних документів і методичних матеріалів з питань упорядкування видавничої діяльності НАН України та її установ / уклад. і упорядк. З.А. Болкотун, О.М. Чадюк. — Київ : Академперіодика, 2021. — 142 с.**

У збірнику вміщено постанови та розпорядження Президії НАН України, що стосуються питань видавничої діяльності, а також деякі методичні й інформаційні матеріали. Видання розраховано на керівників наукових установ НАН України, працівників редакційно-видавничих підрозділів Академії, а також усіх науковців, які займаються академічною видавничою справою.

УДК 655(094.9)

*Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
ВД «Академперіодика» НАН України (Протокол від 17.06.2021 № 3)*

Довідкове видання

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

**ЗБІРНИК
нормативних документів і методичних матеріалів
з питань упорядкування видавничої діяльності
НАН України та її установ**

Укладачі-упорядники
БОЛКОТУН Зоя Анатоліївна
ЧАДЮК Олеся Миколаївна

Технічне редагування та комп'ютерна верстка
Коваленко Н.М.

Підписано до друку 01.11.2021. Формат 60×84/16. Гарн. NewtonС.
Ум. друк. арк. 8,25. Обл.-вид. арк. 9,00. Тираж 100 прим. Зам. № 6452.

Видавець і виготовлювач
Видавничий дім «Академперіодика» НАН України
01024, Київ, вул. Терещенківська, 4
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи серії ДК № 544 від 27.07.2001

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	5
ПРО НАУКОВО-ВИДАВНИЧУ РАДУ НАН УКРАЇНИ	8
Про Науково-видавничу раду Національної академії наук України. Положення. <i>Постанова Президії НАН України від 07.01.2003 № 20</i>	8
Про оновлений склад Науково-видавничої ради Національної академії наук України. <i>Постанова Президії НАН України від 27.11.2020 № 256</i>	11
ПРО ЗАСАДИ ВПРОВАЖЕННЯ ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАН УКРАЇНИ	15
Концепція формування сегмента видавничої продукції Національної академії наук України в електронному середовищі	15
Про затвердження Положення про порядок підготовки та випуску видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України». <i>Розпорядження Президії НАН України від 08.02.2016 № 84</i>	20
Про концептуальні засади провадження видавничої діяльності в НАН України. <i>Постанова Президії НАН України від 06.11.2019 № 273</i>	34
Про виконання Цільової комплексної програми НАН України «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України» на 2016–2020 роки. <i>Постанова Президії НАН України від 23.12.2020 № 228</i>	38
МОВИ У ВИДАВНИЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ НАН УКРАЇНИ	48
Про відповідність видань НАН України вимогам Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». <i>Розпорядження Президії НАН України від 28.07.20120 № 323</i>	48
Позиції НАН України та НВР НАН України щодо видавничої діяльності в умовах російсько-українського конфлікту	50
Застосування української, англійської, російської мови у наукових періодичних виданнях НАН України. <i>Роз'яснення Науково-видавничої ради НАН України</i>	54

НАУКОВА ПЕРІОДИКА НАН УКРАЇНИ	56
Про затвердження Положення про періодичне видання Національної академії наук України, їхнього переліку та примірнього ліцензійного договору на використання твору. <i>Постанова Президії НАН України від 23.06.2021 № 227</i>	56
Про включення наукових періодичних видань НАН України до переліку фахових. <i>Розпорядження Президії НАН України від 15.12.2020 № 636</i>	71
Журнали і збірники НАН України та установ НАН України, що входять до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії. <i>Відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України (станом на 15.04.2021)</i>	73
Журнали і збірники НАН України та установ НАН України, що входять до переліку електронних наукових фахових видань України, в яких можуть оприлюднюватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії. <i>Відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України (станом на 15.04.2021)</i>	98
Перелік періодичних видань НАН України та її установ, які індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus та /або Web of Science Core Collection	100
Про затвердження Порядку конкурсного відбору журналів НАН України та рукописів творів для підготовки та випуску видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Наукові основи функціонування та забезпечення умов розвитку науково-видавничого комплексу НАН України». <i>Розпорядження Президії НАН України від 16.09.2021 № 462</i>	106
ДОДАТКИ	122
Додаток 1. Про застосування грифу «Національна академія наук України» установами НАН України. <i>Розпорядження Президії НАН України від 24.01.2002 № 31</i>	122
Додаток 2. Документи й посилання.	127
Додаток 3. Видавничі тортури, або Оформлення наукового журналу	130

ВСТУПНЕ СЛОВО

Видавнича діяльність Національної академії наук України є однією з важливих ланок вирішення Академією своїх основних завдань — розвитку науки і техніки в Україні та інтеграції її наукового потенціалу до світового наукового простору, посилення впливу результатів фундаментальних і прикладних досліджень на інноваційний розвиток економіки, освіти і культури України, підготовки наукових кадрів та забезпечення спадкоємності поколінь учених. Усвідомлювана від часів зачаткування Академії важливість оприлюднення та популяризації результатів наукових досліджень потребує вирішення конкретних завдань, формування системи науково-видавничої діяльності і створення технологічної бази для її реалізації.

У Національній академії наук України керівництво видавничою діяльністю здійснює Науково-видавнича рада НАН України.

Централізована видавнича діяльність, проваджена у межах і на підставах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток видавничого комплексу Національної академії наук України» упродовж останніх п'яти років, передбачала підготовку і випуск книжкових видань у межах одинадцяти книжкових проєктів, а також функціонування Програми підтримки журналів НАН України (започатковано за ініціативою Науково-видавничої ради НАН України 2004 р.). Цю роботу у тісній співпраці з установами НАН України виконували Державне підприємство «Науково-виробниче підприємство «Видавництво «Наукова думка» НАН України» та Видавничий дім «Академперіодика» НАН України. Стратегічним завданням програми було якнайширше представлення результатів вітчизняних наукових досліджень у сучасній, доступній світовій науковій спільноті, формі. Тому з огляду на умови й час її укладання вона передбачала передовсім забезпечення видавничої підготовки та тиражування наукових книг і періодичних видань. Випущена академічними видавництвами продукція щороку

становила близько 11 % від усієї видавничої продукції Академії, тобто централізовано задовільнено лише одну десяту частину потреб наукових установ НАН України в оприлюдненні результатів наукової діяльності.

На період 2021—2025 рр. затверджено нову цільову комплексну програму «Наукові основи функціонування та забезпечення умов розвитку науково-видавничого комплексу НАН України».

З набуттям чинності наказу Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 № 32 «Про затвердження Порядку формування переліку наукових фахових видань України» відбулись докорінні зміни у вимогах до наукових фахових видань. Це спричинило необхідність оновлення редакційних колегій та вебресурсів багатьох наукових журналів НАН України. Наприкінці 2020 р. із 347 журналів і збірників, заснованих установами НАН України за участі Академії як юридичної особи та самостійно, категорію А у названому переліку отримали 50 видань, категорію Б — 122. Надалі МОН України продовжуватиме формування Переліку наукових фахових видань України, одночасно здійснюючи моніторинг тих видань, які вже увійшли до нього.

Новим викликом для видавничої діяльності НАН України стала європейська ініціатива відкритої науки — План S, який передбачає викладення у відкритому доступі фахово виготовленої видавничої продукції та суттєве оновлення вимог до наукових видань. Крім того, підвищення уваги до наукометричних показників у зв'язку з оцінюванням діяльності наукових установ в Україні створює додаткові вимоги до їхньої публікаційної активності та видавничої справи Академії.

Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, зростання інтересу до оперативного й якісного представлення наукових результатів на сучасному рівні, підвищення вимог до наукової видавничої продукції як у частині підготовки, так у дотриманні наукової етики у широкому розумінні цього поняття спонукають до нових підходів і рішень. Для цього необхідним є постійне вивчення світового досвіду та оновлення нормативних документів, які регламентують науково-видавничу справу у НАН України, розроблення рекомендацій для наукових установ, що здійснюють видавничу діяльність, тощо. «Збірники нормативних документів з питань упорядкування видавничої діяльності уста-

нов НАН України» (2010 та 2013 рр.), підготовлені Видавничим домом «Академперіодика», окреслюють основні напрями розвитку науково-видавничої діяльності Академії та дають змогу відслідкувати тенденції, притаманні цьому процесу.

Пропоноване нове видання представлено у дещо іншому форматі: поряд з основними нормативними актами з питань упорядкування видавничої діяльності за останні роки подано науково-методичні та практичні розробки з актуальних питань з метою уніфікації засад підготовки, випуску й забезпечення високої якості редакційно-видавничого опрацювання, системи ідентифікації наукової продукції, частково опубліковані у збірнику «Наука України у світовому інформаційному просторі», а також представлені на семінарах і конференціях, організованих ВД «Академперіодика» НАН України.

Вважаю, що Збірник буде корисним для працівників науково-видавничої сфери й сприятиме поінформованості суспільства стосовно результатів діяльності установ Академії, а також розвитку сучасної інформаційної інфраструктури, та забезпеченню повномасштабного входження НАН України до глобального інформаційного простору.

Голова Науково-видавничої ради НАН України
академік НАН України

Ярослав ЯЦКІВ

ПРО НАУКОВО-ВИДАВНИЧУ РАДУ НАН УКРАЇНИ

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОЛОЖЕННЯ

Про Науково-видавничу раду
Національної академії наук України

Затверджено
постановою Президії НАН України
від 07.01.2003 № 20

1. Науково-видавнича рада (НВР) Національної академії наук України є науково-організаційним органом при Президії НАН України, який здійснює загальне керівництво видавничою діяльністю Національної академії наук України.

В своїй роботі НВР НАН України керується діючим законодавством, Статутом НАН України, даним Положенням, а також рішеннями Загальних зборів і Президії НАН України.

Діяльність НВР НАН України будується на громадських засадах із залученням широкого кола вчених та спеціалістів і спрямована на всебічне висвітлення та популяризацію результатів наукових досліджень НАН України в друкованих виданнях та інших носіях інформації.

2. Завданням НВР НАН України є:

— координація видавничої діяльності НАН України та сприяння публікації монографій, збірників наукових праць та наукових журналів, що відображають досягнення та перспективи наукових досягнень в Україні;

— забезпечення разом з відділеннями наук та їх установами високого наукового рівня видань НАН України, усунення паралелізму та дублювання, підвищення міжнародного рейтингу академічних видань;

— сприяння пропаганді досягнень науки і техніки та поширенню наукових знань, зокрема розповсюдженню друкованих видань НАН України;

— методична та економічна підтримка видавничої діяльності наукових установ;

— науково-аналітична робота в галузі видавничої діяльності НАН України.

3. Для здійснення цих завдань НВР НАН України:

3.1. Затверджує плани видань та склад редакційних колегій багатотомних видань, спеціальних серій академічної літератури (зібрання творів класиків художньої літератури, науково-популярної та ін.).

3.2. Здійснює загальне керівництво видавництвом «Наукова думка» НАН України, видавництвом Видавничий дім «Академперіодика» НАН України та книгарнями.

3.3. Розглядає питання взаємовідносин наукових установ з видавництвами НАН України.

3.4. Здійснює контроль за виконанням вимог нормативних документів, що регламентують відомчі видання наукових установ НАН України, надає цим виданням індекс ISBN.

3.5. Здійснює як безпосередньо, так і через відділення НАН України методичне забезпечення діяльності журналів і збірників.

3.6. Розглядає та подає Президії НАН України пропозиції щодо створення нових та реорганізації існуючих періодичних видань НАН України. Подає на затвердження Президії Національної академії наук України погоджені з відділеннями пропозиції щодо головних редакторів періодичних видань НАН України.

3.7. Готує та подає до Президії Національної академії наук України пропозиції щодо фінансування видавничої діяльності установ НАН України.

3.8. Вивчає та узагальнює світовий досвід в організації видання наукових журналів та інших публікацій.

3.9. Бере участь у розробці законодавчих актів, які стосуються видавничої справи в Україні.

4. Персональний склад НВР НАН України затверджується Президією НАН України. До складу НВР НАН України входять: голова, заступник голови, академіки-секретарі відділень НАН України, начальник Науково-організаційного відділу Президії НАН України, учений секретар НВР НАН України, директор видавництва «Наукова думка» НАН України, директор Видавничого дому «Академперіодика» та провідні вчені.

5. Рішення НВР НАН України приймаються на її засіданнях та оформляються відповідними постановами. Документація НВР

НАН України підписується головою НВР та ученим секретарем НВР НАН України.

НВР НАН України проводить свої засідання відповідно до плану роботи, який затверджується головою ради.

Засідання НВР НАН України вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше половини її складу.

Рішення НВР НАН України приймається простою більшістю голосів її членів, присутніх на засіданні. У разі рівного розподілу голосів голос голови ради є вирішальним.

б. Організаційне забезпечення роботи Науково-видавничої ради НАН України здійснюється Науково-організаційним відділом Президії НАН України.

Перший віце-президент —
головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України

А.П. Шпак

ПОСТАНОВА

27.11.2020

м. Київ

№ 256

Про оновлений склад
Науково-видавничої ради
Національної академії наук України

Враховуючи зміни у складі Президії Національної академії наук України Президія НАН України постановляє:

1. Затвердити оновлений склад Науково-видавничої ради НАН України (додається).

2. Пункт 1 постанови Президії НАН України від 13.05.2015 № 133 «Про зміну складу та діяльність Науково-видавничої ради Національної академії наук України» вважати таким, що втратив чинність.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

А.Г. Загородній

В. о. головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України

В.Л. Богданов

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Президії НАН України
від 27.11.2020 № 256

СКЛАД

Науково-видавничої ради НАН України

1.	ЯЦКІВ
Ярослав Степанович	— голова Науково-видавничої ради НАН України, академік НАН України
2.	АЛЕКСЄЄНКО
Ігор Ростиславович	— генеральний директор Державного підприємства «Науково-виробниче підприємство «Видавництво «Наукова думка» НАН України», кандидат біологічних наук
3.	БОРЯК
Геннадій Володимирович	— заступник академіка-секретаря Відділення історії, філософії та права НАН України, член-кореспондент НАН України
4.	БУЛАТ
Анатолій Федорович	— академік-секретар Відділення механіки НАН України, академік НАН України
5.	ВАКАРЕНКО
Олена Геннадіївна	— директор Видавничого дому «Академперіодика» НАН України, кандидат біологічних наук
6.	ДУБРОВІНА
Любов Андріївна	— директор Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського, член-кореспондент НАН України
7.	ЄМЕЛЬЯНОВ
Ігор Георгійович	— заступник академіка-секретаря Відділення загальної біології НАН України, академік НАН України
8.	ЖЕЛЕЗНЯК
Микола Григорович	— директор Інституту енциклопедичних досліджень НАН України, кандидат філологічних наук

9. ЛЬЧЕНКО
Михайло Юхимович — голова Вченої ради Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», академік НАН України
10. КАРТЕЛЬ
Микола Тимофійович — академік-секретар Відділення хімії НАН України, академік НАН України
11. КИРИЛЕНКО
Олександр Васильович — академік-секретар Відділення фізико-технічних проблем енергетики НАН України, академік НАН України
12. КОСТЕРІН
Сергій Олексійович — заступник директора Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України, представник Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України, академік НАН України
13. КРІВЦУН
Ігор Віталійович — академік-секретар Відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства НАН України, академік НАН України
14. КУБАЛЬСЬКИЙ
Олег Нарцизович — перший заступник головного вченого секретаря НАН України — начальник Науково-організаційного відділу Президії НАН України, кандидат філософських наук
15. ЛІБАНОВА
Елла Марленівна — академік-секретар Відділення економіки НАН України, академік НАН України
16. ЛОКТЄВ
Вадим Михайлович — академік-секретар Відділення фізики і астрономії НАН України, академік НАН України
17. МИХАЙЛЕЦЬ
Володимир Андрійович — завідувач лабораторії Інституту математики НАН України, представник Відділення математики НАН України, доктор фізико-математичних наук, професор

18. **ПОНОМАРЕНКО**
Олександр Миколайович — академік-секретар Відділення наук про Землю НАН України, академік НАН України
19. **СКРИПНИК**
Ганна Аркадійвна — академік-секретар Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України, академік НАН України
20. **СТРІХА**
Максим Віталійович — професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор фізико-математичних наук
21. **УСТИМЕНКО**
Володимир Анатолійович — голова Донецького наукового центру НАН України і МОН України, директор Інституту економіко-правових досліджень НАН України, член-кореспондент НАН України
22. **ХІМІЧ**
Олександр Миколайович — академік-секретар Відділення інформатики НАН України, член-кореспондент НАН України
23. **ШИРОКОВ**
Володимир Анатолійович — директор Українського мовно-інформаційного фонду НАН України, академік НАН України
24. **ШУЛЬГА**
Микола Федорович — академік-секретар Відділення ядерної фізики та енергетики НАН України, академік НАН України
25. **ДІДЕНКО**
Юлія Володимирівна — учений секретар Науково-видавничої ради НАН України, кандидат геологічних наук

ПРО ЗАСАДИ ВПРОВАЖЕННЯ ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАН УКРАЇНИ

КОНЦЕПЦІЯ ФОРМУВАННЯ СЕГМЕНТА ВИДАВНИЧОЇ ПРОДУКЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ В ЕЛЕКТРОННОМУ СЕРЕДОВИЩІ*

Націленість на європейську інтеграцію зумовлює необхідність підвищення стандартів якості академічних видань та наукових публікацій зокрема. Проблема підвищення конкурентоспроможності вітчизняної науки безпосередньо пов'язана із завданням оцінки рівня результатів досліджень.

На сучасному етапі розвитку наукової комунікації редакції наукових журналів зацікавлені в тому, щоб їхнє видання було проіндексовано міжнародними базами даних. Публікації у виданнях, що не включені до міжнародних наукометричних баз, фактично не мають шансів дійти до світової наукової спільноти. Вхідження до таких баз має відомі критерії для журналів: наявність обов'язкових англomовних резюме, міжнародного складу редколегії та авторів, унормування питань охорони авторського права, дотримання процедури попереднього рецензування статей, посилання на цей журнал у публікаціях, які вже були реферовані в *Scopus*, періодичність виходу, якісна сторінка в Інтернеті.

Як головна наукова організація держави Національна академія наук України дбає про те, щоб увесь спектр наукових досліджень був забезпечений якісними національними виданнями, а на сучасному етапі — якісними електронними науковими періодичними виданнями, належним чином позиціонованими та конкурентоздатними у світовому інформаційному просторі.

* Скорочено, повний варіант див.: URL: https://akademperiodyka.org.ua/sites/default/files/Concept_formation_0.pdf (дата звернення: 20.04.2021). Затверджено НТР ВД «Академперіодика» НАН України (прот. від 23.12.2014 № 4). Схвалено НВР НАН України (прот. від 24.12.2014 № 2).

Досягнення цієї мети зараз неможливе без наявності у наукового періодичного видання сучасного вебресурсу з грамотним англomовним розділом та без входження до світових реферативних і наукометричних баз даних.

На основі результату моніторингу представлення наукових періодичних видань в електронному просторі, вивчення світового досвіду й досвіду найадаптованіших до сучасних вимог вітчизняних наукових журналів сформульовані такі концептуальні засади формування сегмента видавничої продукції НАН України в електронному середовищі.

1. Створення уніфікованих вебресурсів усіх наукових періодичних видань. Попри все розмаїття вимог агрегаторів наукової інформації, зокрема, наукометричних баз, на сьогодні вже існує усталений набір обов'язкових характеристик та елементів вебресурсу наукового періодичного видання. Наявність цих характеристик та елементів обов'язкова, якщо видання позиціонує себе як сучасне та серйозне і прагне бути більш «видимим» для світової наукової спільноти.

Загальні характеристики вебресурсу наукового періодичного видання:

— вебресурс має бути постійно оновлюваним та легкодоступним;

— видавець повинен забезпечити безперебійне функціонування ресурсу в цілому та усіх його структурних частин;

— на вебресурсі повинна постійно з'являтися нова інформація: про нові випуски — по мірі їх виходу, про зміни у вимогах, правилах для авторів, складі редакційної колегії тощо — своєчасно;

— вебресурс повинен бути виокремленим ресурсом, а не структурною частиною загального ресурсу наукової установи. Адреса має бути короткою та зрозумілою для максимального полегшення пошуку видання для користувачів мережі Інтернет;

— один з визначних параметрів доступності наукової інформації — мова її представлення. Значна кількість закордонних видань виходить тільки англійською мовою. За умови використання кількох мов вебресурс повинен складатись з відповідної кількості структурних розділів. Мова інтерфейсу структурного розділу при цьому має бути тою самою, що й мова викладення матеріалу. Структурні розділи повинні бути аналогічними за набором (комплектністю) інформації.

Основні обов'язкові елементи структурного розділу вебресурсу наукового періодичного видання:

— головна сторінка із переходами на розділи іншими мовами, яка містить повну назву, міжнародний стандартний код серіального видання *ISSN*; правильне скорочення назви, рекомендоване для оформлення посилань; логотип (якщо є); інформацію про засновників; інформацію про рік заснування і його періодичність; інформацію про зміну назв, що відбувалась протягом його існування; інформацію про наукові напрямки та цільову аудиторію, наявні у ньому рубрики; відомості про агрегатори наукової інформації, до яких входять видання; переходи на сторінки «редакційна колегія», «авторам», «архів», «пошук», «передплата», «контакти»;

— інформаційні сторінки про редакційну колегію, інформацію для авторів, відомості щодо організації рецензування та забезпечення охорони авторського права, контакти, меню пошуку, умови передплати тощо;

— архів номерів, де кожному номеру відповідає окрема сторінка з його змістом; окремі сторінки для кожної статті (так звані домашні, поточні або цільові), незалежно від того, це стаття з поточного чи з архівного номера;

— на кожній сторінці розділу повинно бути вміщено назву видання відповідною мовою та його *ISSN*.

Видавничий дім «Академперіодика» не лише чітко визначив обов'язкові характеристики та елементи вебресурсу наукового періодичного видання, але й створив електронний «шаблон» такого ресурсу — типовий сайт. На основі цього програмного продукту легко можна створювати персональні вебресурси будь-якого журналу. Сьогодні на цій базі вже функціонують персональні сайти загальноакадемічних журналів «Наука та інновації» (<http://scinn.org.ua>) та його англійської версії «Science and Innovations» (<http://scinn-eng.org.ua>), «Вісник Національної академії наук України» (<http://visnyk-nanu.org.ua>) та ін.

2. Застосування для статей у наукових періодичних виданнях цифрових ідентифікаторів об'єктів (*The Digital Object Identifier — DOI*).

Із нагромадженням великого масиву наукового контенту в електронному просторі перед науковою спільнотою постала проблема забезпечення оптимального пошуку окремих публікацій та стійкого постійного зв'язку електронного посилання й публікації.

Вирішення запропонувала *Publishers International Linking Association, Inc. (PILA*, Міжнародна асоціація видавничих *on-line* зв'язків, Лтд.): забезпечувати кожну наукову публікацію цифровим ідентифікатором об'єкта (*The Digital Object Identifier — DOI*) — унікальним гіперпосиланням, яке забезпечує прямий зв'язок із публікацією.

Отже, одним з кроків до включення у міжнародні наукометричні бази є впровадження системи надання цифрових ідентифікаторів об'єктів. *DOI* — це вбудоване посилання, код, що дозволяє віднайти будь-яку публікацію на будь-якому ресурсі незалежно від мови первинного посилання, чітко вказує розташування статті у мережі Інтернет, забезпечує постійний та надійний зв'язок між публікаціями. Це гіперпосилання (шлях до публікації) є усталеним і не залежить від зміни видавця, хостингу чи назви видання: за допомогою *DOI* користувач може за один крок знайти потрібну публікацію.

Досі користування *DOI* в Україні було мало поширеним через те, що для одержання кодів необхідно стати членом організації *PILA*, сплачувати відповідні членські внески та платити за коди у стислі терміни та в іноземній валюті. Асоціація *PILA* є некомерційною установою, яка провадить діяльність *CrossRef* — агентства, що надає цифрові ідентифікатори для наукової продукції. Науково-видавнича рада НАН України підтримала спільну ініціативу Видавничого дому «Академперіодика» НАН України і передплатного агентства «Укрінформнаука» (<http://u-i-n.com.ua>) щодо укладання угоди з асоціацією *PILA* і входження до *CrossRef*. В 2014 році «Укрінформнаука» стала членом *PILA* і резидентом *CrossRef* і відтепер має усі необхідні повноваження для одержання та надання цифрових ідентифікаторів *DOI*, що дає можливість для організації найбільш ефективної співпраці з академічними науковими журналами. Установа-видавець кожного з видань НАН України може одержувати *DOI*, уклавши відповідну угоду з агентством «Укрінформнаука». Видання, які беруть участь у Програмі підтримки наукових журналів НАН України, можуть одержати цифрові ідентифікатори на підставі відповідного рішення редакційної колегії, звернувшись до ВД «Академперіодика» НАН України. Розуміючи, що розробити власний вебресурс відповідно до цих вимог кожному науковому журналу окремо може бути складно, ВД «Академперіодика» НАН України розробив необхідні уніфіковані технологічні рішення і готовий надати необхідні консультації та допомогу у доопрацюванні чи створенні необхідного вебресурсу.

3. Оформлення пристатейних списків посилань відповідно до вимог світових наукометричних баз.

Правильний опис використовуваних джерел у списках літератури є запорукою того, що цитована публікація буде врахована під час оцінювання наукової діяльності її авторів. За цитуванням журналу визначається його науковий рівень, авторитетність, ефективність діяльності його редакційної колегії тощо.

Для опису у переліку літератури україномовних статей з журналів рекомендуємо такий варіант структури бібліографічних посилань:

- ПІБ авторів (транслітерація);
- назва статті у варіанті, що транслітерується, і переклад назви статті англійською мовою в квадратних дужках [];
- назва джерела (транслітерація) і переклад назви джерела англійською мовою [];
- вихідні дані з позначеннями англійською мовою або лише цифрові (останнє залежно від вживаного стандарту опису).

Список літератури для *Scopus* та інших зарубіжних баз даних необхідно подавати повністю окремим блоком, повторюючи список літератури, наведений мовою оригіналу відповідно до вимог Державної атестаційної комісії (ДАК) України, незалежно від наявності у ньому англійськомовних джерел. Якщо в списку є посилання на іноземні публікації, вони повністю повторюються в списку, який готується в романському алфавіті.

4. Узагальнення і представлення на єдиній академічній платформі інформації про сайти наукових періодичних видань, що існують як окремі ресурси.

Роль такої інтегральної інформаційної платформи виконує створений у межах загальноакадемічного порталу корпоративний вебресурс «Наукові публікації та видавнича діяльність НАН України» (www.publications.nas.gov.ua). На ресурсі представлені постійно оновлювані каталоги періодичних та книжкових видань НАН України, пов'язані гіперпосиланнями з вебресурсами окремих видань, електронні версії загальноакадемічного збірника «Наука України у світовому інформаційному просторі», нормативні акти, що регламентують представлення наукових видань у електронно-мовному просторі, інша довідкова інформація.

Розроблено ВД «Академперіодика» НАН України в межах виконання НДР «Розробка концепцій формування сегменту видавничої продукції НАН України в електронному середовищі» (наук. кер. О.Г. Вакаренко).

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

08.02.2016

м. Київ

№ 84

Про затвердження Положення про порядок підготовки та випуску видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України»

*(втратило чинність на підставі розпорядження
Президії НАН України від 16.09.2021 № 462)*

З метою впорядкування підготовки та випуску видавничої продукції в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України» (далі — Програма), затвердженої постановою Президії НАН України від 10.07.2015 № 192, та з урахуванням вимог Положення про цільові програми наукових досліджень НАН України і цільові наукові (науково-технічні) Проекти НАН України, затвердженого постановою Президії НАН України від 07.10.2015 № 236:

1. Затвердити Положення про порядок підготовки та випуску видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України» (додається).

2. Затвердити положення про Наукову раду Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України» (додається).

3. Вважати такими, що втратили чинність, постанову Президії АН УРСР від 09.07.1986 № 276, постанову Президії НАН України від 25.02.2009 № 61, розпорядження Президії НАН України від 04.02.2009 № 50, від 26.06.2009 № 398, від 10.10.2012 № 623 та 624.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Національної академії наук України.

Віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України
Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України

А.Г. Загородній

В.Л. Богданов

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок підготовки та випуску
видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти
в межах Цільової комплексної програми
«Створення та розвиток науково-видавничого комплексу
НАН України»**

Це положення визначає порядок підготовки та випуску видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України» (далі — Програма).

Положення розроблене відповідно до постанов Президії НАН України від 13.05.2015 № 133 «Про зміну складу та діяльність Науково-видавничої ради Національної академії наук України», від 10.07.2015 № 192 «Про затвердження Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України», від 07.10.2015 № 236 «Про затвердження Положення про цільові програми наукових досліджень НАН України і цільові наукові (науково-технічні) проекти НАН України».

Підготовка та випуск видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти в межах програми спрямовані на:

- отримання нової якості наукового видавничого продукту на його шляху до споживача;
- якнайширше представлення результатів вітчизняних наукових досліджень у сучасній формі, доступній світовій науковій спільноті;
- збільшення кількості видань іноземними мовами, які поширювали б у світі знання про Україну, формування позитивного іміджу держави, підвищення її престижу в світі;
- суттєве зростання присутності наукових видань НАН України у міжнародних базах даних та системах цитування наукової літератури;

— забезпечення високого професійного рівня підготовки видань, забезпечення доступу до сучасних наукових здобутків шляхом перекладу визначних видань державною мовою;

— поповнення бібліотечних фондів України, випуск соціально значущих видань для наповнення національного інформаційного простору, збереження інформаційного, освітнього та культурного рівня українського суспільства.

План підготовки та випуску видавничої продукції НАН України наповнюється та функціонує за двома напрямками — «наукові видання» та «енциклопедичні видання».

Роботи для включення до плану подають установи НАН України.

Роботи, подані установами для включення до плану, проходять конкурсний відбір, здійснюваний видавництвами з залученням фахівців з відповідних галузей знань та видавничої справи.

Рукописи необхідно готувати до подання відповідно до вимог видавництва НАН України і надавати в електронному та роздрукованому варіанті до видавництва не пізніше 1 жовтня поточного року (для включення до плану на наступний рік).

Рукописи супроводжуються: офіційним листом установи щодо подання на конкурс; витягом із протоколу Вченої ради установи з відповідним рішенням; двома рецензіями (внутрішньою та зовнішньою); клопотанням профільного відділення наук НАН України.

Напрямок «Енциклопедичні видання»

Енциклопедичні проекти, розпочаті до затвердження Програми на виконання рішень Уряду України (Енциклопедія сучасної України, Словник української мови, Франківська енциклопедія), не беруть участі у конкурсному відборі. Установи-виконавці таких проектів подають пропозиції на наступний рік, що включають пояснювальну записку, планову калькуляцію кошторисної вартості робіт з розрахунками витрат за статтями на плановий рік.

Фінансування таких проектів здійснюється за договорами з метою координації та контролю за виконанням цих проектів.

Асигнування установі-виконавцю надаються НАН України як головним розпорядником бюджетних коштів шляхом розподілу відкритих асигнувань на реєстраційні рахунки загального фонду Державного бюджету України, відкриті в органах Державної каз-

начейської служби України, згідно з помісячним планом асигнувань установ-виконавців в межах фактично відкритих асигнувань відповідно до мережі установ та організацій НАН України.

Напрям «Наукові видання»

В межах напрямку «Наукові видання» виконуються такі видавничі проекти НАН України: «Наукова книга»; «Наукова книга. Молоді вчені»; «Вибрані праці дійсних членів (академіків) НАН України»; «Українська наукова книга іноземною мовою»; «Наукові переклади»; «Наука для всіх»; «Бібліобліографія вчених НАН України»; «Видатні вчені»; «Програма підтримки журналів НАН України»; «Довідкові видання та методична література»; «Фахові словники».

Рукописи книг подаються на розгляд:

— за проектами «Наукова книга»; «Наукова книга. Молоді вчені»; «Наукові переклади», «Вибрані праці дійсних членів (академіків) НАН України» — до ДП «НВП «Видавництво «Наукова думка» НАН України»;

— за проектами «Українська наукова книга іноземною мовою»; «Наукові переклади»; «Наука для всіх»; «Бібліобліографія вчених НАН України»; «Видатні вчені» — до Видавничого дому «Академперіодика» НАН України;

— за проектами «Довідкові видання та методична література»; «Фахові словники» — до обох видавництв.

Пропозиції до Програми підтримки журналів НАН України подаються до Видавничого дому «Академперіодика» НАН України.

Вимоги до наповнення вказаних проєктів викладені у додатках 1—10 до цього Положення.

Видавництва НАН України не пізніше 1 грудня укладають проєкти планів підготовки та випуску видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти з зазначенням необхідного фінансування кожного видання і подають ці проєкти на розгляд Наукової ради НАН України.

На підставі подання Наукової ради вказані плани, а також зміни параметрів окремих видань у межах планів (корегування назв, обсягу, тиражу, вартості), щорічно затверджуються відповідними рішеннями Президії НАН України.

Установи-виконавці окремих видавничих проєктів укладають з НАН України договори з метою координації та контролю за виконанням цих проєктів.

Виконання видавничих проєктів

Відповідно до укладених договорів установи-виконавці видавничих проєктів здійснюють підготовку, редакційно-видавниче опрацювання, замовляють або здійснюють поліграфічне виготовлення тиражу, здійснюють випуск і розповсюдження тиражу з врахуванням особливостей відносин, що виникають у зв'язку з випуском видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти і регулюються окремими актами законодавства України, зокрема, щодо дотримання авторського права.

Тиражі видавничої продукції передаються на безоплатній основі відповідно до розподілу, затвердженого рішенням Президії НАН України, для задоволення потреб установ НАН України, поповнення фондів публічних і спеціальних бібліотек, для забезпечення дипломатичних представництв України та українських громад за кордоном, культурно-просвітницьких товариств та для задоволення інших загальнодержавних потреб.

Доставка видань до споживачів здійснюється виконавцями видання за кошти, передбачені кошторисами витрат на виготовлення тиражу видання, але не більше 5 % від суми договору відповідного року.

Установа-виконавець видавничого проєкту може здійснити виготовлення додаткового тиражу видання у паперовому та/або електронному вигляді (на спеціалізованому носії та/або для мережевого користування) за власні кошти (кошти спецфонду) з метою наповнення вітчизняного книжкового ринку, розширення можливостей доступу до виготовлених видань і задоволення потреб споживачів.

ПОЛОЖЕННЯ

про Наукову раду Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України»

Функції Наукової ради Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України» (далі — Програма) згідно з постановою Президії НАН України від 13.05.2015 № 133 покладено на Науково-видавничу раду НАН України.

Наукова рада Програми:

— визначає технічні вимоги до пропозицій до плану підготовки та випуску видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти в межах Програми (далі — План);

— повідомляє установи НАН України про дату і порядок подання пропозицій до Плану та проведення відповідних конкурсів проєктів видань (рукописів);

— розглядає та відбирає пропозиції, що надійшли від установ НАН України, за необхідності визначає видавничі ліміти (квоти у обліково-видавничих аркушах) для кожного з відділень НАН України, має право вимагати проведення додаткового рецензування рукописів; укладає проєкт Плану та подає його на розгляд та затвердження до Президії НАН України;

— з метою оптимізації процесу і підвищення ефективності виконання завдань Програми за необхідності рекомендує внести зміни до переліку видавничих проєктів, включених до Плану, у тому числі зміни обсягів фінансування та термінів виконання робіт;

— щорічно визначає обсяг фінансування кожного видавничого проєкту з урахуванням виділених бюджетних асигнувань.

Основні засади роботи ради:

— рада збирається на своє засідання не рідше 2 разів на рік;

- рішення приймаються простою більшістю голосів присутніх членів ради та оформляються відповідним протоколом;
- при рівній кількості голосів голос голови ради є вирішальним;
- голова ради — керівник цільової програми може створювати робочі групи з провідних вчених НАН України та сторонніх експертів для проведення експертного відбору запитів на виконання наукових видавничих проєктів у рамках конкурсів, а також для поточного контролю за виконанням завдань цільової програми, підготовки матеріалів та пропозицій для їх розгляду на засіданні наукової ради, вирішення організаційних питань.

*Додаток 1
до Порядку підготовки та випуску видавничої
продукції НАН України за бюджетні кошти в
межах Цільової комплексної програми «Створення
та розвиток науково-видавничого комплексу НАН
України»*

Вимоги до включення рукописів видань до проєкту «Наукова книга»

Проєкт «Наукова книга» (далі — Проєкт) виконується за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України».

1. Включення оригінальних (раніше не опублікованих) рукописів видань науковців до Проєкту відбувається на підставі результатів рецензування та видавничої апробації.

2. Науковці, які працюють в установах НАН України, подають на конкурс одноосібні або колективні рукописи.

3. Рукописи подаються до видавництва НАН України щороку з 1 вересня до 1 жовтня поточного року для включення до плану Проєкту на наступний рік.

Додаток 2
до Порядку підготовки та випуску видавничої
продукції НАН України за бюджетні кошти в
межах Цільової комплексної програми «Створення
та розвиток науково-видавничого комплексу НАН
України»

Вимоги до включення рукописів видань до проєкту
«Наукова книга. Молоді вчені»

Проєкт «Наукова книга. Молоді вчені» (далі — Проєкт) виконується за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України».

1. Включення оригінальних (раніше не опублікованих) рукописів видань молодих вчених до Проєкту відбувається на підставі результатів рецензування та видавничої апробації.

2. Молоді науковці, які працюють в установах НАН України, подають одноосібні або колективні рукописи.

3. Рукописи подаються до НВР НАН України щороку з 1 вересня до 1 жовтня поточного року для включення до плану Проєкту на наступний рік.

Додаток 3
до Порядку підготовки та випуску видавничої
продукції НАН України за бюджетні кошти в
межах Цільової комплексної програми «Створення
та розвиток науково-видавничого комплексу НАН
України»

Вимоги до включення рукописів видань до проєкту
«Вибрані праці дійсних членів (академіків) НАН України»

Проєкт «Вибрані праці дійсних членів (академіків) НАН України» (далі — Проєкт) виконується за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України».

1. Включення вибраних праць дійсних членів (академіків) Національної академії наук України до їхніх ювілейних дат до

Проекту відбувається починаючи з 70-ти років від дня народження.

2. Заявку щодо видання вибраних праць до Науково-видавничої ради НАН України не пізніше ніж за рік до ювілейної дати та не пізніше 1 жовтня року, що передує року ювілею, подає установа або відділення НАН України, де працює (працював) академік НАН України і де буде укладатися і упорядковуватися видання.

*Додаток 4
до Порядку підготовки та випуску видавничої
продукції НАН України за бюджетні кошти в
межах Цільової комплексної програми «Створення
та розвиток науково-видавничого комплексу НАН
України»*

Вимоги до включення рукописів видань до проєкту «Біобібліографія вчених НАН України»

Проект «Біобібліографія вчених НАН України» (далі — Проєкт) — загальноакадемічна книжкова серія, що виконується за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України».

Проект передбачає видання робіт, що присвячені видатним вченим — дійсним членам НАН України. Питання про видання в Проєкті робіт, присвячених вченим — членам-кореспондентам НАН України, кожного разу розглядається окремо. Мета Проєкту — відобразити внесок провідних українських вчених у розвиток вітчизняної і світової науки, сприяти пропаганді їх діяльності.

Роботи в Проєкті видаються до ювілейних дат дійсних членів (академіків) НАН України, починаючи з 60-річчя від дня народження відповідно до постанови Президії НАН України. Президія НАН України приймає постанову про видання роботи на підставі рішення Бюро Науково-видавничої ради НАН України, яка виносить його за пропозицією бюро відповідного відділення НАН України.

Питання про видання роботи в Проєкті з метою увічнення пам'яті академіка НАН України розглядається Президією НАН України окремо.

Пропозиції про видання роботи за поданням установи, де працює чи працював учений, відповідне відділення НАН України надає до НВР НАН України не пізніше ніж за рік до ювілейної дати та не пізніше 1 жовтня року, що передує року ювілею.

Рукопис роботи готують співробітники установ, де працює чи працював вчений, відповідно до державних стандартів з питань видавничої справи.

Серійне видання складається з розділів:

- нарис про життя та діяльність вченого;
- найважливіші дати життя та діяльності вченого;
- література про життя та діяльність вченого;
- хронологічний покажчик друкованих праць вченого з короткою передмовою укладачів.

*Додаток 5
до Порядку підготовки та випуску видавничої
продукції НАН України за бюджетні кошти в
межах Цільової комплексної програми «Створення
та розвиток науково-видавничого комплексу НАН
України»*

Вимоги до включення рукописів видань до проекту «Українська наукова книга іноземною мовою»

Проект «Українська наукова книга іноземною мовою» (далі — Проект) виконується за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України».

Проект передбачає видання академічної літератури англійською та іншими світовими мовами з метою більш ефективного представлення світовій спільноті досягнень вітчизняної науки.

1. Включення оригінальних (раніше не опублікованих) рукописів видань науковців до Проекту відбувається на підставі результатів рецензування та видавничої апробації.

2. Науковці, які працюють в установах НАН України, подають одноосібні або колективні рукописи.

3. Рукописи подаються до видавництв НАН України щороку з 1 вересня до 1 жовтня поточного року для включення до плану Проекту на наступний рік.

*Додаток 6
до Порядку підготовки та випуску видавничої
продукції НАН України за бюджетні кошти в
межах Цільової комплексної програми «Створення
та розвиток науково-видавничого комплексу НАН
України»*

Вимоги до включення рукописів видань до проекту «Наукові переклади»

Проєкт «Наукові переклади» (далі — Проєкт) виконується за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України».

Проєкт передбачає видання перекладів зарубіжної літератури з метою ознайомлення наукової спільноти України з досягненнями світової науки.

1. Включення перекладів видань до Проекту відбувається на підставі результатів рецензування та видавничої апробації.

2. Рукописи подаються до видавництв НАН України щороку з 1 вересня до 1 жовтня поточного року для включення до плану Проекту на наступний рік.

Додаток 7
до Порядку підготовки та випуску видавничої
продукції НАН України за бюджетні кошти в
межах Цільової комплексної програми «Створення
та розвиток науково-видавничого комплексу НАН
України»

Вимоги до включення рукописів видань до проєкту (серії)
«Наука для всіх»

Проєкт «**Наука для всіх**» (далі — Проєкт) — загальноакадемічна науково-популярна книжкова серія, що виконується за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України».

Серія покликана у доступній популярній формі ознайомлювати читачів із видатними досягненнями науки у різних галузях.

1. Включення оригінальних (раніше не опублікованих) рукописів видань науковців до Проєкту відбувається на підставі результатів рецензування та видавничої апробації.

2. Науковці, які працюють в установах НАН України, подають одноосібні або колективні рукописи.

Додаток 8
до Порядку підготовки та випуску видавничої
продукції НАН України за бюджетні кошти в
межах Цільової комплексної програми «Створення
та розвиток науково-видавничого комплексу НАН
України»

Вимоги до включення рукописів видань до проєкту
«Видатні вчені»

Проєкт «**Видатні вчені**» (далі — Проєкт) виконується за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України».

1. Видання в Проекті здійснюється за окремим рішенням Президії НАН України до ювілейних дат.

2. Заявку щодо видання до Науково-видавничої ради НАН України не пізніше ніж за рік до ювілейної дати та не пізніше 1 жовтня року, що передує року ювілею, подає установа або відділення НАН України, де буде укладатися і упорядковуватися видання.

*Додаток 9
до Порядку підготовки та випуску видавничої
продукції НАН України за бюджетні кошти в
межах Цільової комплексної програми «Створення
та розвиток науково-видавничого комплексу НАН
України»*

Вимоги до включення видань до проекту «Програма підтримки журналів НАН України»

Проект «Програма підтримки журналів НАН України» (далі — Програма) виконується за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України».

Програма започаткована за ініціативою Науково-видавничої ради НАН України у 2004 р.

Мета Програми — підтримка високого рейтингу вітчизняних публікацій у світі шляхом надання фінансової підтримки науковим і науково-популярним журналам НАН України (далі — журнали) для дотримання ними графіку виходу у межах року і забезпечення високої якості редакційно-видавничого опрацювання та поліграфічного виконання.

Пріоритет належить журналам, які:

- видаються англійською мовою, в тому числі перевидаються закордонними видавцями;
- журналам гуманітарного профілю;
- спрямовані на висвітлення ролі фундаментальної науки у впровадженні інноваційних моделей розвитку в Україні;
- мають вебресурси, що відповідають вимогам до періодичних видань НАН України.

Перелік журналів, яким надається підтримка, щороку затверджується рішенням Президії НАН України.

У межах Програми установам-засновникам журналів надається методично-консультаційна допомога, а також можуть бути виконані такі види робіт:

- художньо-технічна розробка шаблону журналу;
- редагування текстів статей, прийнятих до опублікування;
- переклад англійською мовою;
- виготовлення оригінал-макетів усіх номерів журналу;
- виготовлення призначеної для безкоштовного розповсюдження частини тиражу;
- надання цифрових ідентифікаторів об'єкта DOI.

*Додаток 10
до Порядку підготовки та випуску видавничої
продукції НАН України за бюджетні кошти в
межах Цільової комплексної програми «Створення
та розвиток науково-видавничого комплексу НАН
України»*

Вимоги до включення рукописів видань до проєктів «Довідкові видання та методична література», «Фахові словники»

Проєкти «Довідкові видання та методична література» та «Фахові словники» (далі — Проєкти) виконуються за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України».

1. Включення оригінальних (раніше не опублікованих) рукописів видань науковців до Проєктів відбувається на підставі результатів рецензування та видавничої апробації.

2. Науковці, які працюють в установах НАН України, подають одноосібні або колективні рукописи.

ПОСТАНОВА

06.11.2019

м. Київ

№ 273

Про концептуальні засади провадження
видавничої діяльності в НАН України

Заслухавши та обговоривши доповідь голови Науково-видавничої ради НАН України академіка НАН України Я.С.Яцківа «Про концептуальні засади провадження видавничої діяльності в НАН України», Президія НАН України відзначає, що стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій разом зі зростанням і уніфікацією вимог до наукових періодичних видань у світі вимагає розроблення нових підходів до підтримки та розвитку наукових журналів Академії.

У Національній академії наук України на 2016—2020 рр. запроваджено Цільову комплексну програму «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України» (далі — Програма), ухвалену постановою Президії НАН України від 10.07.2015 № 192. Стратегічним завданням Програми є якнайширше представлення результатів вітчизняних наукових досліджень у сучасній, доступній світовій науковій спільноті, формі. Тому з огляду на умови й час її укладання вона передбачала передовсім забезпечення видавничої підготовки та тиражування наукових книг і періодичних видань.

Водночас Програма не враховує таких актуальних нині аспектів видавничої справи, як упровадження правових новацій, забезпечення функціонування віртуальної складової, а саме підтримки вебресурсів видавців та періодичних видань, системи стимулювання науковців, отже, не може забезпечити на світовому рівні поступ у поширенні видавничої продукції Академії.

Найактуальнішими нині є питання, спричинені наказом

МОН України «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» та європейською ініціативою відкритої науки — Планом С. Обидва документи, формулюючи чіткі вимоги до видавничої продукції й способи її оприлюднення, створюють для вітчизняних науковців і видавців проблеми, які можна бодай частково вирішити шляхом розроблення та ухвалення сучасної стратегії розвитку видавничої справи в НАН України.

Серед найважливіших проблем слід відзначити такі:

— відсутність державної реєстрації електронних періодичних видань, зокрема наукових, подібно до того, як держава легітимізує традиційні паперові видання, що перетворює електронну наукову періодику на самвидав і порушує цілісність державної інформаційної політики;

— відсутність правового забезпечення ліцензій відкритого доступу та різноманітних договорів, укладених у іншій, ніж письмова, формі; це перешкоджає повноцінному застосуванню зазначених ліцензій, а також запровадженню у практику видавничих платформ із електронними редакціями, що нині є найсучаснішим світовим інструментом для створення наукових журналів;

— відсутність законодавчих засад, які забезпечили б можливість оприлюднення наукових результатів вітчизняних науковців у закордонних виданнях, паритетної співпраці наших видань і видавців із зарубіжними, повноцінного відкритого доступу, тобто відсутність механізмів оплати публікацій за кордоном й прийняття до друку платних публікацій до наших видань зі спрямуванням отриманих коштів на розвиток видавничої справи та публікаційної активності;

— відсутність чіткого бачення заходів, необхідних для оновлення науково-видавничої справи Академії відповідно до сучасних світових умов і тенденцій, належної інфраструктури та фінансування для розвитку; відсутність єдиної установи-видавця з відповідними повноваженнями для упровадження майбутньої стратегії.

Президія НАН України постановляє:

1. Доповідь голови Науково-видавничої ради НАН України академіка НАН України Я.С. Яцківця «Про концептуальні засади провадження видавничої діяльності в НАН України» взяти до відома.

2. Відділенням НАН України:

2.1. Розглянути на засіданнях Бюро відділень НАН України питання про видавничу діяльність установ, підготувати пропо-

зиції щодо підвищення її рівня та у місячний строк подати їх до Науково-видавничої ради НАН України.

2.2. У місячний строк подати до Науково-видавничої ради НАН України пропозиції щодо оптимізації мережі наукових періодичних видань.

2.3. Підготувати та подати до Науково-видавничої ради НАН України перелік європейських наукових періодичних видань, з якими необхідно налагоджувати співпрацю, зокрема для розміщення публікацій українських науковців.

3. Науково-видавничій раді НАН України:

3.1. Спільно з Інститутом держави і права ім. В.М. Корецького НАН України і Центром досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України опрацювати питання стосовно внесення змін до законодавства з метою забезпечення державної реєстрації наукових електронних періодичних видань, механізмів укладання ліцензійних договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності в іншій, ніж письмова формі (ліцензії *Creative Commons*), оферт, офіційної оплати видавничої діяльності з грантових та інших коштів на наукові дослідження незалежно від джерела фінансування.

3.2. Спільно з групою науково-методичного забезпечення видавничої діяльності НАН України (Видавничий дім «Академпериодика» НАН України):

— узагальнити пропозиції відділень НАН України щодо оптимізації мережі наукових періодичних видань, вибору необхідних європейських видань та підвищення рівня видавничої діяльності установ і подати зведену інформацію на розгляд Президії НАН України;

— підготувати та у III кварталі 2020 року подати на розгляд Президії НАН України стратегію розвитку видавничої діяльності НАН України;

— подати у IV кварталі 2020 року на розгляд Президії НАН України звіт про виконання Цільової комплексної програми «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України», а також пропозиції щодо започаткування нової програми відповідно до ухваленої стратегії розвитку видавничої діяльності із відповідними фінансовими розрахунками;

— підготувати та подати на розгляд Президії НАН України пропозиції щодо осучаснення Положення про періодичне видан-

ня Національної академії наук України, затверджене постановою Президії НАН України від 07.11.2008 № 283.

4. Координаційній раді НАН України з питань інформатизації до 01.02.2020 підготувати пропозиції щодо розроблення або придбання:

— програмного забезпечення для функціонування електронних редакцій наукових періодичних видань;

— програм для виявлення плагіату в статтях (як для української, так і для англійської мови).

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Науково-видавничу раду НАН України та Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

Б.Є. Патон

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України

В.Л. Богданов

ПОСТАНОВА

23.12.2020

м. Київ

№ 282

Про виконання Цільової комплексної програми НАН України «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України» на 2016–2020 роки

Заслухавши та обговоривши доповідь голови Наукової ради Цільової комплексної програми НАН України «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України» на 2016–2020 роки академіка НАН України Я.С. Яцківа, Президія НАН України відзначає, що реалізація цієї програми була важливим кроком НАН України щодо упорядкування підготовки та випуску її видавничої продукції і створення умов для подальшого розвитку видавничої діяльності НАН України.

Централізована видавнича діяльність, здійснювана у межах і на підставах Цільової комплексної програми НАН України «Створення та розвиток видавничого комплексу НАН України» (далі — Програма) протягом останніх п'яти років, передбачала підготовку і випуск книжкових видань у межах одинадцяти книжкових проєктів, а також функціонування Програми підтримки журналів НАН України. Цю роботу виконували Державне підприємство «Науково-виробниче підприємство «Видавництво «Наукова думка» НАН України» та Видавничий дім «Академперіодика» НАН України у тісній співпраці з установами НАН України.

За ці роки тривала підготовка і випуск видань з шести енциклопедичних та словникових проєктів: видано 7—11 томи 20-томного Словника української мови, 16—22 томи Енциклопедії сучасної України (у 30-ти томах), Енциклопедію міжнародного права у трьох томах та Українсько-російсько-англійський словник для фізиків, здійснювалася підготовка Історії української літератури та Франківської енциклопедії. Сукупний наклад цих

видань становив майже 64 тис. примірників. Окрім того видано 257 назв наукових книг, серед яких 125 наукових монографій за проектом «Наукова книга», 27 — за проектом «Українська наукова книга іноземною мовою», 31 — «Наукова книга. Молоді вчені». Сукупний наклад перевищив 244 тис. примірників. Водночас слід визнати, що видані у межах Програми книги — це лише 10 % від щорічної загальної кількості назв, випущених установами НАН України. За Програмою підтримки журналів за 2016—2020 роки вийшло у світ 1080 випусків 46 назв, сукупний тираж понад 127 тис. примірників. При цьому надано майже 6 тис. цифрових ідентифікаторів *DOI*.

Надзвичайно важливим аспектом була консультативно-методична діяльність, зокрема щорічне проведення конференцій: термінологічних, організованих видавництвом «Наукова думка», і присвячених питанням розвитку наукової періодики, ініційованих Видавничим домом «Академперіодика». Цьогоріч конференції не відбулись через пов'язані з пандемією обмеження.

Однак для забезпечення поточної науково-методичної і консультативної роботи, передбаченої Програмою, у складі Видавничого дому «Академперіодика» НАН України як базової організації Науково-видавничої ради НАН України постійно працювала група науково-методичного забезпечення видавничої діяльності НАН України.

Сьогодні НАН України та її установи є офіційними засновниками 347 наукових періодичних журналів і збірників. З них на 08.12.2020 до Переліку наукових фахових видань України включено: категорія А — 50, категорія Б — 122. У широковідомих наукометричних базах даних присутні: у *Web of Science Core Collection* — 35, у *Scopus* — 44. Решту видань включено до інших міжнародних і вітчизняних агрегаторів. Закордонні видавці здійснюють перевидання 21 журналу.

Нині у зв'язку зі змінами умов підготовки та випуску періодичних фахових видань академічні видання активніше залучають до роботи іноземних фахівців (у 84 журналах), а наші науковці входять до складу редколегій іноземних видань — 297 осіб зі 79 установ Академії.

Програма передбачала також організацію спеціалізованих інтернет-ресурсів наукових журналів на базі установ НАН України, організаційне забезпечення участі видавничої продукції установ

НАН України у міжнародних виставках, модернізацію науково-видавничого комплексу НАН України, капітальний ремонт будівлі видавничого корпусу, осучаснення поліграфічної бази, створення віртуального видавничого центру.

У межах цих завдань виконано:

— поточний моніторинг періодичних і книжкових видань НАН України, укладання та оприлюднення щорічних каталогів книжкових видань, опублікованих науковцями НАН України;

— оброблення й упорядкування поточної інформації з видавничої діяльності НАН України із застосуванням методів джерелознавчого та бібліографічного аналізу;

— аналіз стану академічної наукової періодики на відповідність вимогам світових наукометричних баз даних, на основі чого окреслено перспективи входження наукових видань до цих баз;

— підготовлено методичні рекомендації з правильного оформлення наукових книжкових видань для їхнього ефективного представлення в інтернет-просторі;

— удосконалено роботи уніфікованих вебресурсів наукових журналів, забезпечено методичний супровід, надання та використання цифрових ідентифікаторів *DOI*, розпочато надання цифрових ідентифікаторів *DOI* для книжкових видань;

— підтримано функціонування та удосконалення онлайн-системи науково-довідкового апарату щодо видавничої продукції НАН України сучасного періоду;

— наповнено поточною та архівною інформацією ресурси загальноакадемічних журналів.

Важливим було питання про невідповідність вітчизняного законодавства світовим практикам, зокрема у частині захисту авторського права у віртуальному просторі і напрацювання рекомендацій для наукових журналів НАН України. Основні результати відображено у виданих та розмішених у мережі Інтернет методичних матеріалах, оприлюднено у наукових періодичних виданнях, зокрема у «Віснику Національної академії наук України». Ці напрацювання також використано при підготовці аналітичних матеріалів для органів виконавчої влади, насамперед з метою внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України про порядок формування переліку наукових фахових видань України.

З огляду на світові та вітчизняні новації щодо публікаційної активності протягом виконання Програми було виявлено органі-

заційні і методичні проблеми забезпечення науково-видавничої діяльності НАН України, а саме необхідність:

— укладання стратегії видавничої діяльності НАН України загалом;

— оновлення нормативного забезпечення видавничої діяльності у НАН України;

— оптимізації мережі наукових періодичних видань і посилення контролю за здійсненням ними фахового рецензування;

— організації ефективнішої співпраці з органами виконавчої влади у частині увідповіднення засад науково-видавничої діяльності в Україні найкращим світовим практикам з урахуванням переходу Євросоюзу до системи відкритого доступу;

— формування комплексу заходів зі стимулювання публікаційної активності науковців у провідних міжнародних журналах.

Успішне вирішення цих питань залежатиме від поліпшення матеріально-технічного стану видавничо-поліграфічної бази та активізації роботи Науково-видавничої ради НАН України і групи науково-методичного забезпечення видавничої діяльності при Видавничому домі «Академперіодика» НАН України.

Підсумовуючи викладене, доцільно започаткувати нову цільову комплексну програму НАН України, спрямовану на якісніше забезпечення потреб Академії у виготовленні високоякісної наукової видавничої продукції та вирішення окреслених організаційних і науково-методичних завдань на період 2021—2025 роки.

Президія НАН України постановляє:

1. Доповідь голови Наукової ради Цільової комплексної програми НАН України «Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України» на 2016—2020 роки академіка НАН України Я.С. Яцківа взяти до відома та в цілому схвалити результати виконаної роботи, відзначивши важливість отриманих результатів для подальшого розвитку видавничої справи НАН України.

2. Вважати, що завдання Програми виконано в повному обсязі в межах виділеного фінансування.

3. Доручити виконавцям робіт за завданнями Програми забезпечити висвітлення результатів її виконання у відкритому доступі, у тому числі на вебресурсах НАН України та Науково-видавничої ради НАН України, а також у засобах масової інформації.

4. Зважаючи на актуальність і важливість результатів, отриманих за Програмою, та з огляду на необхідність подальшого роз-

витку науково-видавничої справи вважати за доцільне започаткувати нову Цільову комплексну програму НАН України «Наукові основи функціонування та забезпечення умов розвитку науково-видавничого комплексу НАН України» на 2021—2025 роки.

5. Науково-організаційному відділу Президії НАН України разом з Відділом фінансово-економічного забезпечення діяльності НАН України передбачити на 2021—2025 роки кошти для фінансування завдань зазначеної програми.

6. Призначити керівником Цільової комплексної програми НАН України «Наукові основи функціонування та забезпечення умов розвитку науково-видавничого комплексу НАН України» голову Науково-видавничої ради НАН України академіка НАН України Я.С. Яцківа.

7. Затвердити Концепцію програми та покласти на Науково-видавничу раду НАН України обов'язки Наукової ради програми.

8. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Науково-видавничу раду НАН України та Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

А.Г. Загородній

В. о. головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України

В.Л. Богданов

КОНЦЕПЦІЯ

Цільової комплексної програми НАН України «Наукові основи функціонування та забезпечення умов розвитку науково-видавничого комплексу НАН України» на 2021—2025 роки

Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Видавнича діяльність Національної академії наук України є однією з важливих ланок вирішення Академією своїх основних завдань — розвитку науки і техніки в Україні та інтеграції вітчизняного наукового потенціалу у світовий науковий простір, посилення впливу результатів фундаментальних і прикладних досліджень на інноваційний розвиток економіки, освіти і культури України, підготовки наукових кадрів та забезпечення спадкоємності поколінь учених. Усвідомлювана від часів започаткування Академії важливість оприлюднення та популяризації результатів наукових досліджень потребувала вирішення конкретних завдань, формування системи науково-видавничої діяльності і створення технологічної бази для її реалізації.

Централізована видавнича діяльність, здійснювана у межах і на підставах Цільової комплексної програми «Створення та розвиток видавничого комплексу Національної академії наук України» протягом останніх п'яти років, передбачала підготовку і випуск книжкових видань у межах одинадцяти книжкових проєктів, а також функціонування Програми підтримки журналів НАН України. Цю роботу у тісній співпраці з установами НАН України виконували Державне підприємство «Науково-виробниче підприємство «Видавництво «Наукова думка» НАН України» та Видавничий дім «Академперіодика» НАН України.

Випущена академічними видавництвами в межах цієї програми продукція щороку становила близько 11 % від усієї видавничої продукції Академії, тобто централізовано задовільнено лише одну десяту частину потреб наукових установ НАН України в оприлюдненні результатів наукової діяльності.

Новим викликом для видавничої діяльності НАН України стала європейська ініціатива відкритої науки — План S, який вимагає викладення у відкритому доступі фахово виготовленої видавничої продукції та оновлення вимог до наукових видань. Крім того, підвищення уваги до наукометричних показників у зв'язку з оцінюванням діяльності наукових установ в Україні створює додаткові вимоги до їхньої публікаційної активності та видавничої справи Академії.

Наявний стан видавничої справи Академії сьогодні не повністю відповідає її потенціалу та потребам. Окреслені проблеми вимагають вибору пріоритетних напрямів видавничої діяльності, докладання зусиль і постановки нових завдань із урахуванням сучасних умов.

Аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом

Постійне зростання уваги до оперативного й якісного представлення наукових результатів на сучасному рівні, підвищення вимог до наукової видавничої продукції як у частині підготовки, так у дотриманні наукової етики у широкому розумінні цього поняття повсякчас вимагають нових підходів і рішень. Для цього необхідним є постійне вивчення світового досвіду та нових тенденцій, оновлення нормативних документів, які регламентують науково-видавничу справу у НАН України, розроблення рекомендацій для наукових установ, які здійснюють видавничу діяльність, тощо.

Водночас брак ресурсів та пов'язані з пандемією виклики й обмеження спонукають до перегляду базових засад роботи та прискорення переведення видавничої справи на сучасніший рівень, зокрема щодо поширення досвіду з застосування видавничих платформ, упровадження інших досягнень інформаційно-комунікаційних технологій.

Під час виконання попередньої програми саме через брак ресурсів не вдалось поліпшити матеріально-технічне забезпечення видавничого комплексу НАН України та розпочати роботу власної видавничої платформи. Також потрібно наростити обсяг видавни-

чої продукції, яку НАН України готує та видає англійською мовою, забезпечивши повноцінне функціонування центру перекладу.

Окремим питанням є виклики, пов'язані з початком функціонування європейської ініціативи відкритої науки, що вимагає докорінного переосмислення підходів до фінансування підготовки і випуску наукової періодики в Україні, а також забезпечення оприлюднення наукових статей у високореєтингових закордонних журналах відкритого доступу.

Мета Програми

Метою Програми є:

- формування сприятливих умов для розвитку науково-видавничої справи НАН України;
- усебічне представлення результатів наукової діяльності НАН України;
- забезпечення виготовлення високоякісної видавничої продукції, її видимості та доступності світові у різних сучасних формах, зокрема на засадах відкритого доступу;
- інтегрування видавничої продукції НАН України у національний і світовий простір, формування повноцінного сегмента наукової інформації про діяльність НАН України за всіма галузями знань;
- забезпечення потреб суспільства, яке з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій і переходом до індустрії 4.0 формує все більший попит на знання для різних категорій населення;
- розвиток науково-методичного і консультаційного напрямку, уніфікування вимог до видавничої продукції у паперовому та електронному вигляді відповідно до чинних нормативних документів та з урахуванням найкращих світових видавничих практик;
- оновлення видавничого комплексу НАН України (оновлення поліграфічної бази, відкриття централізованої видавничої платформи з електронними редакціями, створення перекладацького центру);
- посилення координаційної ролі Науково-видавничої ради НАН України в реалізації інформаційної політики Академії; забезпечення оприлюднення результатів наукових досліджень; концентрація ресурсів Академії на пріоритетних завданнях розвитку видавничої справи.

Програму передбачається виконати протягом 5 років (2021—2025 рр.).

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Одним з найважливіших кроків з удосконалення та осучаснення науково-видавничої сфери в Академії є забезпечення повного видавничого циклу, тобто розвиток видавничого комплексу НАН України із залученням новітніх технологій підготовки та оприлюднення наукової видавничої продукції, зокрема видавничої платформи, а також оновлення поліграфічного обладнання.

Стратегічним завданням є формування сприятливих умов для розвитку науково-видавничої справи НАН України, усебічного представлення результатів її діяльності, сприяння розвитку держави, удосконалення системи наукової комунікації та поліпшення іміджу наукової праці.

Проблему передбачається розв'язати шляхом:

- оптимізації структури науково-видавничого комплексу НАН України відповідно до сучасних потреб, цифровізації та активного переходу наукової комунікації у віртуальний простір;

- осучаснення електронних ресурсів Науково-видавничої ради НАН України та Видавничого дому «Академперіодика» НАН України, насамперед з метою підвищення поінформованості науковців щодо основних засад науково-видавничої діяльності НАН України;

- продовження виконання видавничих проєктів НАН України з наданням пріоритету Програмі підтримки журналів НАН України, проєктам «Українська наукова книга іноземною мовою» та «Наукова книга. Молоді вчені», у тому числі на електронних носіях;

- розширення можливостей випуску англomовної літератури, насамперед періодичних видань НАН України, шляхом створення у структурі науково-видавничого комплексу центру перекладу;

- оновлення, розвиток та уніфікація вебресурсів видавництва НАН України і наукових журналів, створення видавничої платформи з мережею електронних редакцій, забезпечення вільного доступу до інформації та опублікованих наукових результатів;

- забезпечення функціонування систем цифрових ідентифікаторів, зокрема цифрових ідентифікаторів об'єктів (DOI) для всіх наукових видань;

- забезпечення належного рівня представлення у світовому інформаційному просторі видавничої продукції НАН України;

- подання книжкових видань НАН України, випущених видавництвами НАН України англійською мовою, до наукометрич-

них баз даних, зокрема *Web of Science Core Collection*; налагодження міжнародного співробітництва;

— входження видавничої продукції НАН України у глобальні системи наукової комунікації, підвищення рівня інформаційної представленості України в світовому просторі з метою розвитку інформаційного суспільства та нарощування конкурентоспроможності держави.

Очікувані результати виконання Програми, визначення її ефективності

Виконання Програми вважатиметься успішним, якщо у 2025 році будуть досягнуті такі результати:

— підвищено поінформованість суспільства стосовно результатів діяльності НАН України, насамперед у високоінтелектуальних сферах, забезпечено якісний доступ до інформації у сфері науки за широкого використання інформаційно-комунікаційних технологій;

— створено сучасну інформаційну інфраструктуру та забезпечено формування й безпечне функціонування якісного сегмента видавничої продукції НАН України, зокрема забезпечено системне нагромадження відповідних електронних документів та електронних інформаційних ресурсів;

— уніфіковано засади підготовки, випуску й поширення видавничої продукції НАН України, централізовано видавничу справу і підвищено ефективність контролю науково-видавничої діяльності Академії;

— створено фонд підтримки публікації статей учених НАН України у високорейтингових закордонних наукових періодичних виданнях відкритого доступу;

— гармонізовано засади функціонування видавничої справи НАН України з європейськими і світовими сучасними практиками з використанням досвіду відомих наукових центрів і спеціалізованих видавництв;

— забезпечено повномасштабне входження НАН України до глобального інформаційного простору.

МОВИ У ВИДАВНИЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ НАН УКРАЇНИ

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

28.07.2020

м. Київ

№ 323

Про відповідність видань НАН України вимогам Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»

16 липня 2020 р. набули чинності частини 2—6 статті 22 «Державна мова у сфері науки» Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», ухваленого 25.04.2019 (№ 2704-VIII, опублікований 06.05.2019, чинний від 16.07.2019).

Відповідно до статті 22 зазначеного Закону, мовою науки в Україні є державна мова. Наукові видання публікуються державною мовою, англійською мовою та /або іншими офіційними мовами Європейського Союзу. У разі публікації англійською мовою та /або іншими офіційними мовами ЄС опубліковані матеріали мають бути супроводжені анотацією і переліком ключових слів державною мовою.

Враховуючи викладене:

1. Керівникам наукових установ НАН України та головним редакторам наукових періодичних видань НАН України забезпечити дотримання Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

2. Науковим видавництвом НАН України та іншим установам-видавцям взяти до уваги, що від 16.07.2020 видання, підготовка та випуск яких здійснюються за бюджетні кошти, у тому числі в межах виконання Цільової комплексної програми «Створення та розвиток видавничого комплексу НАН України», повинні відповідати вимогам Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

3. Науково-видавничій раді НАН України надавати установам НАН України необхідну консультативну допомогу з зазначеного питання.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Т. в. о. президента
Національної академії наук України
академік НАН України

А.Г. Наумовець

Т. в. о. головного вченого секретаря
Національної академії наук України

В.О. Цибань

Позиція НАН України та НВР НАН України щодо видавничої діяльності в умовах російсько-українського конфлікту

Через окупацію Криму та антитерористичну операцію на сході України у структурі та чисельному складі Академії відбулися зміни, що, безперечно, негативно позначилося на всіх показниках її діяльності, у тому числі на кількості видавничої продукції. Зокрема, Відділення наук про Землю НАН України втратило матеріально-технічну базу та частково кадровий склад Морського гідрофізичного інституту та Океанологічного центру (м. Севастополь), Відділу сейсмології Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна (м. Сімферополь), Українського державного науково-дослідного і проектно-конструкторського інституту гірничої геології, геомеханіки і маркшейдерської справи (м. Донецьк). Видавничі показники цього відділення (кількість назв наукових монографій, кількість статей у вітчизняних і закордонних виданнях) у 2014 році скоротились на третину.

Шість періодичних видань розташованих у Криму наукових установ НАН України: *«Боспорські дослідження»*, *«Екологічна безпека прибережної та шельфової зон та комплексне використання ресурсів шельфу»*, *«Матеріали з археології, історії і етнографії Таврії»*, *«Морський гідрофізичний журнал»*, *«Морський екологічний журнал»*, *«Системи контролю навколишнього середовища»* протягом 2015 року було зареєстровано як російські наукові видання. Реєстрацію виконала Федеральна служба з нагляду у сфері зв'язку, інформаційних технологій і масових комунікацій Російської Федерації із наданням відповідного Свідоцтва про реєстрацію засобу масової інформації. Ці видання називають себе спадкоємцями відповідних українських видань, не змінили назв, але ініціювали зміну міжнародних стандартних номерів серійного видання (ISSN), тобто у Міжнародному каталозі Ульріх вони тепер обліковуються як російські. Будь-яких повідомлень щодо перереєстрації НАН України як співзасновник вказаних видань не отримувала.

НАН України звернулася до Міністерства юстиції України за роз'ясненням щодо можливості виходу Академії та її установ як юридичних осіб зі складу співзасновників вказаних видань в односторонньому порядку.

На жаль, у Законі України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» та «Положенні про державну реєстрацію друкованих засобів масової інформації» не передбачено процедури виходу юридичної особи зі складу співзасновників періодичних видань в односторонньому порядку. Але, з огляду на ситуацію, що склалася, Міністерство юстиції України своїм наказом від 7 квітня 2016 року анулювало свідоцтва про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації згаданих видань на підставі ненадходження контрольних примірників видань до реєструючого органу.

Державна інформаційна політика має бути спрямована на формування, ефективне функціонування та захист національного інформаційного простору як підґрунтя та середовища державного розвитку, на забезпечення інформаційного суверенітету держави.

Тому з метою підвищення ефективності науково-видавничої діяльності Національної академії наук України, а також у зв'язку з перереєстрацією наукових установ НАН України, переміщених із населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, Науково-видавнича рада НАН України листом до відділень НАН України від 28 серпня 2015 року №33/194-1 рекомендувала оновити та затвердити у новому складі редакційні колегії наукових періодичних видань, співзасновниками яких є Національна академія наук України та наукові установи відділень НАН України. Більшість видань переглянули та відповідно оновили склад редакційних колегій.

Для запобігання будь-яким діям та крокам, які можна було б тлумачити як визнання російського статусу Автономної Республіки Крим та м. Севастополя Президія Національної академії наук України розпорядженням від 05 жовтня 2015 р. № 623 рекомендувала установам, організаціям та підприємствам НАН України та їх співробітникам призупинити співпрацю з науковими та освітніми закладами, що знаходяться на тимчасово окупованій території АР Крим, відповідно до резолюції ГА ООН А/RES/68/262 про територіальну цілісність України від 27.03.2014 та Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України».

Але досі трапляються прикрі випадки входження співробітників НАН України до складу редакційних колегій періодичних ви-

дань наукових установ, розташованих на тимчасово окупованих територіях і перереєстрованих «Роскомнадзором» як російські.

У зв'язку з появою у міжнародних наукових виданнях деяких наукових статей та публікацій із неправильною афіліацією авторів, наприклад, місцем роботи авторів вказано «Республіка Крим, Російська Федерація», Національна академія наук України звернулася до редколегій міжнародних наукових видань із відкритим листом.

У цьому листі зазначено: Національна академія наук наполягає на тому, що її установи, розташовані на території тимчасово окупованої та незаконно анексованої Російською Федерацією Автономної Республіки Крим, а також на частині території Донецької і Луганської областей, тимчасово не підконтрольних українській владі, є українськими науковими установами. На цій підставі редколегії міжнародних журналів, отримуючи статті, мають право вказати на невідповідність їхніх вихідних даних із поясненням: «Автор наукової статті, який мешкає у Криму (на Донбасі), має право самостійно вказувати актуальну інформацію про свої вихідні дані й поштову адресу. Однак журнал вважає, що вихідні дані наукової статті вказано неправильно. Поважаючи міжнародне право та право країни, на території якої розташовані відповідні наукові установи, редакція зазначає, що Автономна Республіка Крим (Донбас) є частиною України, тимчасово окупованою Російською Федерацією».

Відповідно до офіційної позиції Національної академії наук України, викладеної у відкритому листі НАН України від 26 лютого 2016 р. № 15/445-16 до редколегій міжнародних наукових журналів за підписом віце-президента НАН України академіка НАН України А.Г. Загороднього та голови Науково-видавничої ради НАН України академіка НАН України Я.С. Яцківа, Науково-видавнича рада НАН України пропонує не друкувати в академічних періодичних виданнях статей, у яких відсутні відомості щодо місця роботи автора або вказані невідповідні вихідні дані (наприклад, «Республіка Крим, Російська Федерація»). Тобто, неправильна афіліація є підставою для відмови в опублікуванні надісланих статей.

Науково-видавнича рада НАН України вважає, що у зв'язку з анексією Автономної Республіки Крим і воєнними діями на сході країни робота установ НАН України на зазначених територіях у

2014—2015 рр. фактично була припинена, і тому не має підстав висвітлювати її результати.

Також в умовах російсько-українського військового конфлікту Науково-видавнича рада НАН України рекомендує не публікувати у виданнях, випуск яких здійснюється в межах Програми підтримки журналів НАН України, статей російських авторів, передовсім тих статей, що присвячені дослідженням на окупованих територіях.

Підсумовуючи викладене, наголосимо ще раз на найважливіших моментах:

1. Редакційним колегіям періодичних видань НАН України необхідно вилучити зі свого складу осіб, які працюють на окупованих територіях в наукових установах країни-агресора.

2. Науковцям — співробітникам НАН України — не можна брати участь у роботі редакційних колегій тих періодичних видань, що перереєстровані як російські та виходять друком на окупованих територіях.

3. У періодичних виданнях НАН України не дозволяється публікувати матеріали авторів, які подають некоректні відомості про місце роботи (афіліацію).

4. У періодичних виданнях НАН України, передовсім тих, що включені до Програми підтримки журналів НАН України, не дозволяється друкувати матеріали російських авторів, присвячені результатам досліджень, виконаних на тимчасово окупованих територіях.

Роз'яснення Науково-видавничої ради НАН України
Застосування української, англійської, російської мови у наукових
періодичних виданнях НАН України

25.04.2019 було ухвалено Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (№2704-VIII, опубл. 16.05.2019, чинний від 16.07.2019).

У ньому є наріжна стаття для видання найвищою науковою установою держави наукових періодичних видань:

Стаття 22. Державна мова у сфері науки

1. Мовою науки в Україні є державна мова.

2. Наукові видання публікуються державною мовою, англійською мовою та/або іншими офіційними мовами Європейського Союзу. У разі публікації англійською мовою та/або іншими офіційними мовами Європейського Союзу опубліковані матеріали мають супроводжуватися анотацією та переліком ключових слів державною мовою.

3. Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, доктора мистецтва, доктора наук, або у передбачених законом випадках наукові доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях, а також автореферати та відгуки опонентів виконуються державною мовою або англійською мовою.

Для статей, опублікованих у міжнародних фахових виданнях іншими, ніж англійська, мовами, спеціалізована вчена рада своїм рішенням може зобов'язати надати переклад або коротку анотацію статті державною мовою.

4. Публічний захист дисертації на здобуття ступеня доктора філософії, доктора мистецтва, публічний захист наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або за сукупністю статей для присудження ступеня доктора наук здійснюється державною мовою або, за бажанням здобувача, англійською мовою.

5. Мовою публічних наукових заходів (наукові конференції, круглі столи, симпозіуми, семінари, наукові школи тощо) може бути державна мова та/або англійська мова.

Мовою публічних наукових заходів на тему певної іноземної мови (мовознавство) або іноземної літератури може бути відповідна іноземна мова.

Якщо проведення наукового заходу здійснюється іноземною мовою, організатори зобов'язані повідомити про це учасників заходу заздалегідь. У такому разі здійснення перекладу державною мовою не є обов'язковим.

6. За будь-яких обставин особа, яка бере участь у будь-якому публічному науковому заході, не може бути позбавлена права використовувати державну мову.

Частини з другої по шосту цієї статті набувають чинності через один рік з дня набуття чинності цим Законом, тобто з 16.07.2020.

У зв'язку з цим Науково-видавнича рада НАН України **рекомендує** редакційним колегіям наукових журналів:

1) від 16.07.2020 припинити друкувати статті російською мовою та публікувати статті державною мовою, англійською мовою та/або іншими офіційними мовами Європейського Союзу;

2) внести необхідні виправлення у правила для авторів та зобов'язати працівників редакцій виконати необхідну роботу з донесення інформації про зміни до потенційних авторів;

3) починаючи з перших номерів наукових періодичних видань НАН України у 2020 році відмовитись від практики розміщення метаданих російською мовою до статей, поданих державною мовою, англійською мовою та/або іншими офіційними мовами Європейського Союзу.

Для видань, які беруть участь у Програмі підтримки журналів НАН України 2020 року, ці рекомендації є обов'язковими.

Підстава: рішення Науково-видавничої ради НАН України (протокол від 11.12.2019 № 2).

НАУКОВА ПЕРІОДИКА НАН УКРАЇНИ

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

23.06.2021

м. Київ

№ 227

Про затвердження Положення про періодичне видання Національної академії наук України, їхнього переліку та примірною ліцензійного договору на використання твору

За станом на 15.06.2021 Національна академія наук України як засновник чи співзасновник видає 88 журналів і 32 збірники, започатковані згідно з рішенням Президії НАН України (далі — періодичні видання НАН України). Крім того, установи Національної академії наук України беруть участь у виданні 110 журналів і 122 збірників.

Загалом у Національній академії наук України видається 343 друкованих та 9 електронних періодичних видань, серед яких до числа наукових фахових видань України Міністерством освіти і науки України включено 178 (49 категорії А, 129 — Б).

У провідні наукометричні бази включено: до *Web of Science Core Collection* — 34, до *Scopus* — 48, у обидві бази — 25 видань, разом 57 видань. Закордонними видавцями перевидуються 16 журналів. Видання представлені у понад 100 інших агрегаторах, зокрема *MathSciNet*, *GeoRef*, *Ebsco*, *CSA*, *INSPEC*, *ERICH PLUS*, *DOAJ*. Водночас інтенсивне впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій у видавничу справу та європейська ініціатива відкритої науки спонукають до осучаснення підходів до організації видання наукових періодичних видань, зокрема до внесення змін до Положення про періодичне видання Національної академії наук України.

З метою вдосконалення організації та упорядкування випуску Національною академією наук України періодичних видань Президія НАН України постановляє:

1. Затвердити Положення про періодичне видання Національної академії наук України (додається).

2. Затвердити перелік періодичних видань НАН України (додається).

3. Затвердити примірний ліцензійний договір на використання твору (додається).

4. Постанови Президії НАН України від 07.11.2008 № 283 «Про затвердження Положення про періодичне видання Національної академії наук України» та від 04.06.2014 № 130 «Про затвердження нового переліку періодичних видань Національної академії наук України та нової редакції ліцензійного договору на використання твору» визнати такими, що втратили чинність.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Науково-видавничу раду НАН України (академік НАН України Я.С. Яцків).

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

А.Г. Загородній

В. о. головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України

В.Л. Богданов

ПОЛОЖЕННЯ

про періодичне видання Національної академії наук України

1. Загальні положення

1.1. Всі терміни і визначення цього Положення вживаються відповідно до законів України «Про видавничу справу», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» і ДСТУ 3017:2015 «Видання. Основні види. Терміни та визначення понять».

1.2. Періодичне видання — серіальне видання, що виходить через певні, рівні проміжки часу та має заздалегідь визначену постійну щорічну кількість нумерованих (датованих) випусків й однакову назву.

Періодичне видання Національної академії наук України складається з нумерованих випусків і може бути представлено журналом — виданням з визначеною періодичністю не менше чотирьох номерів на рік та чіткою рубрикацією всередині кожного номера або збірником — нерубрикованим виданням з довільною (не менше одного) кількістю випусків на рік:

1.2.1. Загальноакадемічне періодичне видання Національної академії наук України — видання, засновником якого є тільки Національна академія наук України.

1.2.2. Періодичне видання НАН України — видання, одним із співзасновників якого є Національна академія наук України як юридична особа.

1.2.3. Періодичне видання установи НАН України — видання, співзасновником якого є будь-яка установа Національної академії наук України.

1.3. За цільовим призначенням періодичні видання можуть бути науковими, науково-популярними, виробничо-практичними, літературно-художніми, реферативними тощо.

1.4. Тираж друкованої версії періодичного видання визначає установа НАН України, яка видає періодичне видання і є його співзасновником (далі — установа-видавець) з урахуванням передплати, але не менше 50 примірників.

1.5. Кожний випуск періодичного видання повинен містити вихідні відомості видання відповідно до ст. 23 Закону України «Про видавничу справу».

1.6. Періодичне видання НАН України повинно відповідати таким вимогам:

— встановленим чинним законодавством (зокрема законами України «Про видавничу справу», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про авторське право і суміжні права»);

— мати електронний вебресурс українською та англійською мовами (створення вебресурсів іншими мовами — за рішенням редколегії);

— оформлення відповідно до чинних ДСТУ 3017:2015;

— систематичне застосування у роботі цифрових ідентифікаторів (*ISSN, DOI, ORCID, Researcher ID* тощо);

— дотримання правил наукової етики відповідно до рекомендацій Комітету з етики наукових публікацій (*Committee on Publication Ethics*) та Етичного кодексу вченого України.

1.7. Періодичні видання НАН України можуть бути залучені до Програми підтримки журналів НАН України за умови входу їх до Переліку наукових фахових видань України; до проведення виставкових і популяризаційних заходів НАН України; занесені до друкованих та електронних каталогів і довідників НАН України.

2. Порядок створення, реорганізації

та припинення випуску періодичного видання НАН України

2.1. Рішення про створення, реорганізацію, припинення випуску періодичного видання за участю НАН України ухвалює Президія НАН України за поданням Науково-видавничої ради НАН України. Створення та реорганізація періодичного видання НАН України здійснюється шляхом укладання установчого договору між співзасновниками.

В установчому договорі зазначається назва видання та інформація щодо розподілу обов'язків між співзасновниками періодичного видання НАН України відповідно до чинного законодавства.

3. Реєстрація періодичного видання

3.1. Реєстрація періодичного видання НАН України відбувається у порядку, визначеному Законом України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні».

3.2. Подання документів до державного органу реєстрації здійснює Науково-видавнича рада НАН України протягом місяця з дня ухвалення рішення Президії НАН України щодо створення періодичного видання.

4. Головний редактор періодичного видання

4.1. Головного редактора періодичного видання НАН України затверджує Президія НАН України за поданням Науково-видавничої ради НАН України з кандидатур, запропонованих співзасновниками.

4.2. Головний редактор періодичного видання НАН України:

4.2.1. Очолює редакційну колегію періодичного видання, організовує її роботу, ухвалює остаточне рішення щодо виходу в світ кожного його номера (випуску), представляє видання у відносинах із засновником (співзасновниками), видавцем, авторами, державними органами, об'єднаннями громадян і окремими громадянами, а також у суді і третейському суді, несе відповідальність за виконання вимог до діяльності періодичного видання згідно з чинним законодавством України.

4.2.2. Керує діяльністю редакції та відповідає за своєчасну актуалізацію вебресурсу періодичного видання НАН України у мережі Інтернет не менше ніж двома мовами (українською, англійською).

4.2.3. Несе відповідальність за зміст періодичного видання, його науковий рівень, зокрема фахове рецензування отриманих матеріалів; відповідність визначеній тематиці, дотримання наукової етики; виконання вимог нормативних документів НАН України.

4.2.4. Сприяє залученню до діяльності періодичного видання провідних вчених у визначеній галузі, підвищенню його наукового рівня, зокрема шляхом залучення широкого кола авторитетних вчених до фахового рецензування.

4.2.5. Вносить пропозиції щодо складу редакційної колегії періодичного видання, зокрема заступників головного редактора та відповідального секретаря: для загальноакадемічних видань — на затвердження Президії НАН України, для інших періодичних видань НАН України — на затвердження відділення НАН України, до якого належить установа-видавець.

4.2.6. Вносить пропозиції щодо перекладу й перевидання періодичного видання іноземними мовами у друкованому або електронному вигляді, входження до наукометричних та реферативних баз даних.

5. Редакційна колегія періодичного видання НАН України

5.1. Редакційна колегія, очолювана головним редактором, здійснює загальне наукове керівництво періодичним виданням та ухвалює остаточне рішення про прийняття до опублікування чи відхилення поданих матеріалів.

5.2. Редакційна колегія і головний редактор несуть відповідальність за належний науковий рівень періодичного видання та наповнення редакційного портфеля.

5.3. Склад редакційної колегії затверджується: для загальноакадемічних видань — Президією НАН України за поданням Науково-видавничої ради НАН України, для інших періодичних видань НАН України — відділенням НАН України, до якого належить установа-видавець, за поданням головного редактора.

5.4. Заступник головного редактора заміщає головного редактора в період його тимчасової відсутності, вирішує інші питання за дорученням головного редактора.

6. Редакція періодичного видання НАН України

6.1. Редакція періодичного видання — структурний підрозділ наукової установи-видавця періодичного видання, який займається науковою і науково-організаційною діяльністю, спрямованою на методичне та організаційне забезпечення і координацію діяльності установи у видавничій сфері.

6.2. Редакція періодичного видання здійснює прийом, реєстрацію і зберігання матеріалів, що надходять до періодичного видання і відповідають вимогам правил для авторів, встановлених у виданні, здійснює їх підготовку до друку, контроль за проходженням на всіх етапах підготовки до випуску, за якістю виконання і дотриманням графіка виходу періодичного видання; подання необхідної інформації до наукометричних і реферативних баз даних і вітчизняних агрегаторів наукової інформації; забезпечення функціонування вебресурсу.

6.3. У своїй роботі редакція періодичного видання керується чинним законодавством, державними стандартами, нормативними документами НАН України, положенням установи-видавця про конкретне періодичне видання, рішеннями головного редактора і редакційної колегії періодичного видання та іншими нормативними документами у галузі видавничої справи.

6.4. Працівники редакції періодичного видання призначаються на посади та звільняються з посад за наказом керівника установи-видавця за поданням головного редактора періодичного видання.

7. Установа-видавець періодичного видання НАН України

7.1. Установа-видавець періодичного видання:

7.1.1. Визначає кількісний і професійний склад редакції, виходячи з обсягу, періодичності, тематичного спрямування періодичного видання.

7.1.2. Здійснює матеріально-технічне забезпечення редакції періодичного видання та виконання редакційно-виробничих процесів, зокрема пов'язаних з представленням у мережі Інтернет.

7.1.3. Організовує проведення передплатної кампанії, роботу з реклами і розповсюдження періодичного видання.

7.2. Установа-видавець періодичного видання в особі керівника установи, який діє на підставі статуту установи-видавця, або в особі головного редактора періодичного видання, який діє на підставі наказу (довіреності) керівника установи-видавця, укладає з усіма авторами прийнятих для друку статей (творів) ліцензійний договір на їх використання.

7.3. Установа-видавець є власником авторського права на складаний твір — періодичне видання НАН України.

7.4. Для фінансування підготовки, випуску і розповсюдження періодичного видання установа-видавець може залучати у встановленому законодавством порядку кошти фізичних та юридичних осіб, державних і зарубіжних організацій.

8. Ліцензійний договір

між установою-видавцем періодичного видання і автором твору

8.1. Ліцензійний договір між установою-видавцем періодичного видання (ліцензіатом) та автором / авторами твору, поданого до опублікування у періодичному виданні (ліцензіаром / ліцензіарами), повинен передбачати:

8.1.1. Надання ліцензіаром / ліцензіарами невиключної немайнової ліцензії ліцензіату на використання наукового, науково-технічного тощо твору шляхом опублікування його у періодичному виданні.

8.1.2. Право ліцензіата перекладати, адаптувати, розміщувати повністю або частково у мережі Інтернет; публікувати твір в інших, зокрема іноземних, виданнях, включати його як складову частину до інших збірників, антологій, енциклопедій тощо за погодженням з ліцензіаром / ліцензіарами.

8.1.3. Надання ліцензіаром / ліцензіарами права на розповсюдження твору як невід'ємної складової частини періодичного видання на території України та інших країн шляхом передплати, продажу та безоплатної передачі періодичного видання.

8.1.4. Визначення терміну дії ліцензійного договору, але не більше терміну чинності виключного майнового права на твір.

8.1.5. Інші положення, визначені примірним ліцензійним договором на використання твору, затвердженим Президією НАН України.

8.2. Обов'язковою частиною ліцензійного договору є примірник твору, прийнятого до друку.

8.3. Зміни до умов використання твору оформлюються додатковою угодою до ліцензійного договору на підставі чинного законодавства.

ПЕРЕЛІК

періодичних видань Національної академії наук України ¹

№	Назва видання	Категорія НВФ
ЗАГАЛЬНОАКАДЕМІЧНІ ЖУРНАЛИ		
1	Вісник Національної академії наук України	—
2	Доповіді Національної академії наук України	Б
3	Science and Innovation	А
4	Космічна наука і технологія	А
СЕКЦІЯ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИХ І МАТЕМАТИЧНИХ НАУК Відділення математики		
5	Український математичний журнал	А
Відділення інформатики		
6	Штучний інтелект	Б
7	Cybernetics and Computer Engineering	Б
8	Кібернетика та системний аналіз	А
9	Математичні машини і системи	Б
10	Международный научно-технический журнал «Проблемы управления и информатики»	А

* НВФ — наукове фахове видання (відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України, затвердженого наказом МОН України від 15 січня 2018 року № 32, зареєстрованого в Мін'юсті України 06 лютого 2018 року за № 148/31600).

№	Назва видання	Категорія НВФ
11	Наука та наукознавство	Б
12	Проблеми програмування	Б
13	Системні дослідження та інформаційні технології	Б
14	Control System and Computers	Б
Відділення механіки		
15	Міжнародний науковий журнал «Прикладна механіка»	А
16	Проблеми міцності	А
17	Технічна механіка	Б
Відділення фізики і астрономії		
18	Журнал математичної фізики, аналізу і геометрії	А
19	Кінематика і фізика небесних тіл	А
20	Металофізика та новітні технології	А
21	Радіофізика і радіоастрономія	Б
22	Радіофізика та електроніка	Б
23	Світогляд	—
24	Український фізичний журнал	А
25	Успіхи фізики металів	А
26	Фізика низьких температур	А
27	Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics	А
Відділення наук про Землю		
28	Геоінформатика	—
29	Геологічний журнал	Б
30	Геологія і геохімія горючих копалин	—
31	Геологія і корисні копалини Світового океану	Б
32	Геофізичний журнал	А
33	Мінералогічний журнал	А
34	Український географічний журнал	А

№	Назва видання	Категорія НВФ
Відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства		
35	Автоматическая сварка	Б
36	Процеси лиття	Б
37	Надтверді матеріали	А
38	Сучасна електрометалургія	Б
39	Термоелектрика	—
40	Технічна діагностика та неруйнівний контроль	Б
41	Фізико-хімічна механіка матеріалів	А
42	Functional Materials	А
Відділення фізико-технічних проблем енергетики		
43	Енерготехнології та ресурсозбереження	Б
44	Проблеми машинобудування	Б
45	Теплофізика та теплоенергетика	Б
46	Технічна електродинаміка	А
47	Електронне моделювання	Б
СЕКЦІЯ ХІМІЧНИХ І БІОЛОГІЧНИХ НАУК Відділення хімії		
48	Журнал органічної та фармацевтичної хімії	Б
49	Теоретична й експериментальна хімія	А
50	Український хімічний журнал	Б
51	Хімія і технологія води	А
52	Хімія, фізика та технологія поверхні	Б
53	Полімерний журнал	Б
Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології		
54	Biopolymers and Cell	А
55	Biotechnologia Acta	Б

№	Назва видання	Категорія НВФ
56	Мікробіологічний журнал	А
57	Нейрофізіологія	А
58	Проблеми кріобіології і кріомедицини	А
59	Фізіологічний журнал	Б
60	The Ukrainian biochemical journal	А
61	Experimental oncology	А
Відділення загальної біології		
62	Альгологія	А
63	Zoodiversity	А
64	Гідробіологічний журнал	А
65	Інтродукція рослин	Б
66	Український ботанічний журнал	Б
67	Фізіологія рослин і генетика	Б
68	Цитологія і генетика	А
СЕКЦІЯ СУСПІЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ НАУК Відділення економіки		
69	Демографія та соціальна економіка	Б
70	Економіка промисловості	Б
71	Економіка та право	Б
72	Економічна теорія	Б
73	Економіка України	Б
74	Регіональна економіка	Б
Відділення історії, філософії та права		
75	Археологія	Б
76	Бібліотечний вісник	Б
77	Український історичний журнал	А

№	Назва видання	Категорія НВФ
78	Філософська думка	Б
79	Східний світ	—
Відділення літератури, мови та мистецтвознавства		
80	Мовознавство	Б
81	Народна творчість та етнологія	Б
82	Народознавчі зошити	Б
83	Слово і час	Б
84	Українська мова	Б
Український реферативний журнал «Джерело»		
85	Серія 1 «Природничі науки»	—
86	Серія 2 «Техніка. Промисловість. Сільське господарство»	—
87	Серія 3 «Соціальні та гуманітарні науки. Мистецтво»	—
88	Серія 4 «Медицина. Медичні науки»	—

ЗБІРНИКИ НАН УКРАЇНИ

№	Назва видання	Категорія НВФ
СЕКЦІЯ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИХ І МАТЕМАТИЧНИХ НАУК Відділення математики		
1	Праці Інституту прикладної математики і механіки НАН України	Б
2	Прикладні проблеми механіки і математики	
3	Фізико-математичне моделювання та інформаційні технології	Б

№	Назва видання	Категорія НВФ
Відділення інформатики		
4	Кібернетика та комп'ютерні технології	Б
Відділення механіки		
5	Надійність і довговічність машин і споруд	—
Відділення фізики і астрономії		
6	Оптоелектроніка та напівпровідникова техніка	Б
Відділення наук про Землю		
7	Геохімія та рудоутворення	Б
Відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства		
8	Відбір і обробка інформації	Б
Відділення фізико-технічних проблем енергетики		
9	Моделювання та інформаційні технології	—
10	Проблеми загальної енергетики	Б
Відділення ядерної фізики та енергетики		
11	Геохімія техногенезу	—
СЕКЦІЯ СУСПІЛЬНИХ І ГУМАНІТАРНИХ НАУК		
Відділення економіки		
12	Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України	Б
Відділення історії, філософії та права		
13	Ейдос	—
14	Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаніка	—
15	Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства	—
16	Історико-географічні дослідження в Україні	—

№	Назва видання	Категорія НВФ
17	Історіографічні дослідження в Україні	—
18	Історія України. Маловідомі імена, події, факти	—
19	Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки та знахідки	—
20	Політичні і етнопонаціональні дослідження	—
21	Проблеми історії України XIX — початку XX ст.	—
22	Rutenika	—
23	Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики	—
24	Сторінки воєнної історії України	—
25	Соціум. Альманах соціальної історії	—
26	Україна в Центрально-Східній Європі	—
27	Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика	—
28	Український історичний збірник	—
29	Україна. Наука і культура	—
Відділення літератури, мови та мистецтвознавства		
30	Культура слова	—
31	Матеріали до української етнології	—
32	Українське мистецтвознавство: матеріали, дослідження, рецензії	—

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

15.12.2020

м. Київ

№ 636

Про включення наукових періодичних
видань НАН України до переліку фахових

З набуттям чинності наказу Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 № 32 «Про затвердження Порядку формування переліку наукових фахових видань України» відбулись докорінні зміни у вимогах до наукових фахових видань. Це спричинило необхідність оновлення редакційних колегій та вебресурсів багатьох наукових журналів НАН України. Станом на 08.12.2020 з 347 журналів і збірників, до складу співзасновників яких входить НАН України та її установи, категорію А у названому переліку отримали 50 видань, категорію Б — 122. Надалі МОН України продовжуватиме формування Переліку наукових фахових видань України, одночасно здійснюючи моніторинг тих видань, які вже увійшли до нього.

За результатами розгляду наукових періодичних видань у Переліку, МОН України звернулось до засновників наукових фахових видань України (лист від 24.11.2020 № 1/11-8399 «Щодо включення наукових фахових видань до бібліографічних баз даних»). У цьому листі зазначено, що наявність чинних договорів з Науковою електронною бібліотекою eLIBRARY.RU щодо включення вітчизняних видань до Російського індексу наукового цитування (РІНЦ) порушує чинне законодавство України.

З огляду на викладене науковим установам НАН України — засновникам наукових періодичних видань НАН України необхідно:

1. Інтенсифікувати роботу з включення наукових періодичних видань НАН України до Переліку наукових фахових видань України.

2. Взяти до уваги та керівництва рекомендацію МОН України і розірвати договори з Науковою електронною бібліотекою eLIBRARY.RU й припинити надавати метадані та архіви власних видань до РІНЦ.

3. Неухильно дотримуватись ст. 22 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», публікуючи у наукових виданнях матеріали державною мовою, англійською мовою та/або іншими офіційними мовами Європейського Союзу.

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ НАН України та Науково-видавничу раду НАН України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

А.Г. Загородній

В.о. головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України

В.Л. Богданов

**Журнали і збірники НАН України та установ НАН України,
що входять до переліку наукових фахових видань України,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних
робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук,
кандидата наук та ступеня доктора філософії*¹**

Затверджено

наказами Міністерства освіти і науки України

від 24.05.2018 № 527, від 16.07.2018 № 775, від 07.11.2018 № 1218,
від 18.12.2018 № 1412, від 15.03.2019 № 358, від 07.05.2019 № 612,
від 11.07.2019 № 975, від 15.10.2019 № 1301, від 28.12.2019 № 1643,
від 17.03.2020 № 409, від 14.05.2020 № 627, від 02.07.2020 № 886,
від 24.09.2020 № 1188, від 26.11.2020 № 1471, від 09.02.2021 № 157,
від 15.04.2021 № 420

I. Категорія «А»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
1	Advances in Astronomy and Space Physics (Здобутки астрономії та фі- зики космосу)	Головна астрономічна обсерваторія НАН України	16.07.2018 «А»
2	Biopolymers and cell	НАН України, Інсти- тут молекулярної біо- логії і генетики НАН України	02.07.2020 «А» 24.09.2020 «А»

* Видання НАН України та її установ вибрано з переліку наукових фахових видань України станом на 15.08.2021 р.

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
3	Experimental Oncology	НАН України, Інститут експериментальної патології, онкології та радіобіології ім. Р.Є. Кавецького НАН України	17.03.2020 «А»
4	Methods of functional analysis and topology	Інститут математики НАН України	16.07.2018 «А»
5	Sententiae	Вінницький національний технічний університет, ГО «Український філософський фонд», Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАН України	17.03.2020 «А»
6	Theory of Stochastic Processes	Інститут математики НАН України	16.07.2018 «А»
7	Альгологія Algologia	НАН України, Інститут ботаніки імені М.Г. Холодного НАН України	15.03.2019 «А»
8	Геодинаміка Geodynamics	Національний університет «Львівська політехніка», Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України, Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України	17.03.2020 «А»
9	Геофізичний журнал	НАН України, Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України	02.07.2020 «А» 24.09.2020 «А»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
10	Гідробіологічний журнал Hydrobiological journal	НАН України, Інститут гідробіології НАН України	15.03.2019 «А»
11	Електротехніка і електромеханіка Electrical engineering & Electromechanics	Національний технічний університет «ХПІ», ДУ «Інститут технічних проблем магнетизму НАН України»	18.12.2018 «А»
12	Журнал математичної фізики, аналізу, геометрії Journal of Mathematical Physics, Analysis, Geometry	НАН України, Фізико-технічний інститут низьких температур ім. Б.І. Веркіна НАН України	18.12.2018 «А»
13	Зоорізноманіття Zoodiversity (Вісник зоології)	НАН України, Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України	15.03.2019 «А» (зі змінами від 17.03.2020 № 409)
14	Кібернетика та системний аналіз Cybernetics and Systems Analysis	НАН України, Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України	15.03.2019 «А»
15	Кінематика і фізика небесних тіл Kinematics and physics of celestial bodies	НАН України, Головна астрономічна обсерваторія	15.03.2019 «А»
16	Космічна наука і технологія Space science and technology	НАН України	17.03.2020 «А» 02.07.2020 «А» 24.09.2020 «А» 26.11.2020 «А»
17	Математичне моделювання та комп'ютинг Mathematical Modeling and Computing	Національний університет «Львівська політехніка», Центр математичного моделювання Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України	17.03.2020 «А»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
18	Математичні методи та фізико-механічні поля Journal of Mathematical Sciences	Інститут приклад- них проблем меха- ніки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України	15.03.2019 «А»
19	Міжнародний науковий журнал «Прикладна механіка» International Scientific Journal «Applied Mechanics»	НАН України, Інститут механіки ім. С.П. Тимошенка НАН України	15.03.2019 «А»
20	Металофізика та новітні технології Metallophysics and Advanced Technologies	НАН України, Інститут металофізи- ки ім. Г.В. Курдюмова НАН України	28.12.2019 «А»
21	Міжнародний науково-технічний журнал «Проблеми керування та інформатики» International Scientific Technical Journal «Problems of Control and Informatics»	НАН України, Інсти- тут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України, Інститут кос- мічних досліджень НАН України та Націо- нального космічного агентства України	15.03.2019 «А»
22	Мікробіологічний журнал Mikrobiologichny Zhurnal Видання перенесено з категорії «Б» (наказ від 29.11.2020 № 1471)	НАН України, Інститут мікробіології і вірусоло- гії імені Д.К. Заболотно- го НАН України, На- ціональний університет біоресурсів і природоко- ристування України	26.11.2020 «А» (з 07.05.2019 в категорії «Б»)
23	Мінералогічний журнал Mineralogical Journal (Ukraine)	НАН України, Інститут геохімії, міне- ралогії та рудоутворен- ня імені М.П. Семен- ченка НАН України	17.03.2020 «А»
24	Наносистеми, наноматеріа- ли, нанотехнології Nanosystems, Nanomaterials, Nanotechnologies	Інститут металофізи- ки ім. Г.В. Курдюмова НАН України	17.03.2020 «А» 02.07.2020 «А»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
25	Наука та інновації Science and Innovation	НАН України	24.05.2018 «А» 28.12.2019 «А» 17.03.2020 «А»
26	Нейрофізіологія Neurophysiology	Національна ака- демія наук України, Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця	15.03.2019 «А»
27	Нелінійні коливання Nonlinear oscillations/ Journal of Mathematical Sciences	Інститут математики НАН України	15.03.2019 «А»
28	Порошкова металургія	Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України	15.03.2019 «А»
29	Проблеми кріобіології і крі- омедицини Problems of Cryobiology and Cryomedicine	НАН України, Інститут проблем кріобіології і кріоме- дицини НАН України	16.07.2018 «А»
30	Проблеми міцності Strength of Materials	Інститут проблем міц- ності імені Г.С. Писа- ренка НАН України, НАН України	15.03.2019 «А»
31	Рукописна та книжкова спадщина України. Ар- хеографічні дослідження унікальних архівних та біб- ліотечних фондів	Національна біб- ліотека України імені В.І. Вернадського НАН України	24.09.2020 «А»
32	Надтверді матеріали Journal of Superhard Materials	НАН України, Інсти- тут надтвердих мате- ріалів ім. В.М. Бакуля НАН України	15.03.2019 «А»
33	Теоретична й експеримен- тальна хімія	НАН України, Ін- ститут фізичної хімії ім. Л.В. Писаржев- ського НАН України	15.03.2019 «А»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
34	Технічна електродинаміка Technical Electrodynamics	Інститут електродинаміки НАН України	24.05.2018 «А»
35	Український біохімічний журнал The Ukrainian Biochemical Journal	НАН України, Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України	07.05.2019 «А»
36	Український географічний журнал Ukrainian Geographical Journal	НАН України, Інститут географії НАН України	28.12.2019 «А»
37	Український історичний журнал	НАН України, Інститут історії України НАН України, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України	17.03.2020 «А»
38	Український математичний вісник Ukrainian Mathematical Bulletin / Journal of Mathematical Sciences	Інститут математики НАН України, Інститут прикладної математики і механіки НАН України, Українське математичне товариство	15.03.2019 «А»
39	Український математичний журнал Ukrainian Mathematical Journal	НАН України, Інститут математики НАН України	18.12.2018 «А»
40	Український фізичний журнал Ukrainian Journal of Physics	НАН України, Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України	07.11.2018 «А»
41	Успіхи фізики металів Progress in Physics of Metals	НАН України, Інститут металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України	07.05.2019 «А»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
42	Фізика конденсованих систем Condensed Matter Physics	Інститут фізики кон- денсованих систем НАН України	24.05.2018 «А»
43	Фізика напівпровідників, квантова електроніка та оптоелектроніка Semiconductor Physics, Quantum Electronics & Optoelectronics	НАН України, Інститут фізики на- півпровідників імені В.Є. Лашкарьова НАН України	15.03.2019 «А»
44	Фізика низьких температур Low temperature Physics	НАН України, Фізи- ко-технічний інститут низьких температур ім. Б.І. Веркіна НАН України	15.03.2019 «А»
45	Фізико-хімічна механіка матеріалів Materials Science	НАН України, Фізи- ко-механічний інсти- тут ім. Г.В. Карпенка НАН України	15.03.2019 «А»
46	Функціональні матеріали Functional materials	НАН України, Дер- жавна наукова уста- нова «Науково-тех- нологічний комплекс «Інститут монокри- сталів» НАН України	18.12.2018 «А»
47	Хімія і технологія води Journal of water chemistry and technology (Ukraine)	НАН України, Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А.В. Думанського НАН України	15.10.2019 «А»
48	Цитологія і генетика Cytology and Genetics	НАН України, Інсти- тут клітинної біології та генетичної інжене- рії НАН України	15.03.2019 «А»
49	Ядерна фізика та енергетика	Інститут ядерних до- сліджень НАН України	07.11.2018 «А»

II. Категорія «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
1	GEO&BIO	Національний науково-природничий музей НАН України	02.07.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»
2	Theriologia Ukrainica	Національний науково-природничий музей НАН України	02.07.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»
3	Автоматичне зварювання	НАН України, Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України, Міжнародна асоціація «Зварювання»	17.03.2020 «Б» 02.07.2020 «Б»
4	Актуальні проблеми транспортної медицини	ДП Український науково-дослідний інститут медицини транспорту МОЗ України, Фізико-хімічний інститут ім. О.В. Богатського НАН України	02.07.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»
5	Альманах права	Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України	28.12.2019 «Б»
6	Археологія	НАН України, Інститут археології НАН України	02.07.2020 «Б»
7	Археологія і давня історія України	Інститут археології НАН України	24.09.2020 «Б»
8	Бібліотечний вісник	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського	24.09.2020 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
9	Бізнес Інформ Business Inform	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України	28.12.2019 «Б»
10	Біотехнологія Biotechnology Biotechnologia Acta	НАН України, Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України	07.05.2019 «Б»
11	Відбір і обробка інформації Information Extraction and Processing	НАН України, Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України	02.07.2020 «Б» 26.11.2020 «Б»
12	Відновлювана енергетика	Інститут відновлюваної енергетики НАН України	28.12.2019 «Б»
13	Вісник економічної науки України	Інститут економіки промисловості НАН України, ГО «Академія економічних наук України»	17.03.2020 «Б»
14	Вісник Українського товариства генетиків і селекціонерів	Всеукраїнська громадська організація «Українське товариство генетиків і селекціонерів ім. М.І. Вавилова», Інститут молекулярної біології і генетики НАН України	28.12.2019 «Б»
15	Геологічний журнал Geological journal	НАН України, Інститут геологічних наук НАН України	02.07.2020 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
16	Геологія і корисні копалини Світового океану Geology and Mineral Resources of the World Ocean	НАН України, ДНУ «Центр проблем мор- ської геології, геоеколо- гії та осадового рудоут- ворення НАН України»	15.04.2021 «Б»
17	Геотехнічна механіка Geo-Technical Mechanics	Інститут технічної меха- ніки імені М.С. Поляко- ва НАН України	02.07.2020 «Б»
18	Геохімія та рудоутво- рення Geochemistry and Ore Formation	НАН України, Інститут геохімії, мінералогії та рудоутворення імені М.П. Семененка НАН України	02.07.2020 «Б»
19	Демографія та соціальна економіка Demography and Social Economy	НАН України, Інститут демографії та соціаль- них досліджень імені М.В. Птухи НАН України	02.07.2020 «Б»
20	Держава і право State and law	Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України	17.03.2020 «Б»
21	Доповіді Національної академії наук України Reports of the National Academy of Sciences of Ukraine	НАН України	28.12.2019 «Б»
22	Екологічна безпека та природокористування	Київський національ- ний університет будів- ництва і архітектури; Ін- ститут телекомунікацій і глобального інформа- ційного простору НАН України	02.07.2020 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
23	Екологічне право	Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, ТОВ «Інститут законодавчих передбачень та правової експертизи»	02.07.2020 «Б»
24	Економіка і прогнозування Economy and forecasting	ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»	17.03.2020 «Б» 02.07.2020 «Б»
25	Економіка природо- користування і сталий розвиток	Державна установа «Ін- ститут економіки приро- докористування та стало- го розвитку Національної академії наук України»	02.07.2020 «Б»
26	Економіка промисло- вості Economy of Industry	НАН України, Інститут економіки промисловос- ті НАН України	15.10.2019 «Б»
27	Економіка та право	НАН України, Інститут економіко-правових до- сліджень імені В.К. Ма- мутова НАН України, Державний вищий навчальний заклад «До- нецький національний технічний університет»	02.07.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»
28	Економіка України Economy of Ukraine	НАН України, Державна установа «Інститут еко- номіки та прогнозування Національної академії наук України»	02.07.2020 «Б»
29	Економіка харчової промисловості Food Industry Economics	Одеська національна ака- демія харчових технологій, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України	07.05.2019 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
30	Економічна теорія Economic Theory	НАН України, Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України», Державний вищий навчальний заклад «Київський національний університет імені Вадима Гетьмана»	14.05.2020 «Б»
31	Економічний вісник Дніпровської політехніки Economics bulletin of the Dnipro University of Technology (Економічний вісник Національного гірничого університету)	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Інститут економіки промисловості НАН України (Національний гірничий університет, Інститут економіки промисловості НАН України)	28.12.2019 «Б» (зі змінами від 24.09.2020 № 1188)
32	Економічний вісник Донбасу Economic Herald of the Donbas	Інститут економіки промисловості Національної академії наук України, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка	14.05.2020 «Б»
33	Економічні інновації Economic innovations	Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України	02.07.2020 «Б»
34	Електронне моделювання Electronic modeling	НАН України, Інститут проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України	24.05.2018 «Б» 02.07.2020 «Б»
35	Енерготехнології та ресурсозбереження Energy Technologies and Resource Saving	НАН України, Інститут газу НАН України, Інститут вугільних енерготехнологій НАН України	17.03.2020 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
36	Журнал органічної та фармацевтичної хімії Journal of Organic and Pharmaceutical Chemistry	НАН України, Інститут органічної хімії НАН України, Національний фармацевтичний університет	28.12.2019 «Б»
37	З архівів ВУЧК—ГПУ—НКВД—КГБ	Інститут історії України НАН України	24.09.2020 «Б»
38	Збірник наукових праць Інституту геологічних наук НАН України Collection of Scientific Works of the Institute of Geological Sciences NAS of Ukraine	Інститут геологічних наук НАН України	02.07.2020 «Б»
39	Інструментальне матеріалознавство Tooling materials science	Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України	02.07.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»
40	Інтродукція рослин Plant Introduction	НАН України, Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАН України, Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України, Державний дендрологічний парк «Олександрія» НАН України, Державний дендрологічний парк «Тростянець» НАН України»	17.03.2020 «Б»
41	Історія народного господарства та економічної думки України	Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України»	14.05.2020 «Б»
42	Каталіз та нафтохімія Catalysis and petrochemistry	Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії ім. В.П. Кухаря НАН України, Національний університет «Львівська політехніка»	02.07.2020 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
43	Китаєзнавчі дослідження	Інститут сходознавства ім. А.Ю. Кримського НАН України, ГО «Українська асоціація китаєзнавців», ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»	26.11.2020 «Б»
44	Кібернетика та комп'ютерні технології Cybernetics and Computer Technologies	Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України, НАН України	24.09.2020 «Б»
45	Кібернетика та обчислювальна техніка Cybernetics and computer engineering	НАН України, Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України, Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України	17.03.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»
46	Математичне та комп'ютерне моделювання. Серія: Технічні науки	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України	17.03.2020 «Б»
47	Математичне та комп'ютерне моделювання. Серія: Фізико-математичні науки	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Інститут кібернетики імені В.М. Глушкова НАН України	17.03.2020 «Б»
48	Математичні машини і системи	НАН України, Інститут проблем математичних машин і систем НАН України	02.07.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
49	Матеріали та дослідження з археології Прикарпаття і Волині	Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України	17.03.2020 «Б»
50	Метал і лиття України Metal and Casting of Ukraine	Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України	17.03.2020 «Б»
51	Міжнародний медичний журнал	Харківська медична академія післядипломної освіти, Інститут проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, Харківське медичне товариство	24.09.2020 «Б»
52	Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки	Інститут історії України НАН України	24.09.2020 «Б»
53	Мовознавство Movoznavstvo	НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України, Український мовно-інформаційний фонд НАН України	26.11.2020 «Б»
54	Мультиверсум. Філософський альманах	Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАН України	17.03.2020 «Б»
55	Народна творчість та етнологія	НАН України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України	02.07.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»
56	Народознавчі зошити	НАН України, Інститут народознавства НАН України	26.11.2020 «Б» 09.02.2021 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
57	Наука та наукознавство Science and Science of Science	НАН України, Державна установа «Інститут до- сліджень науково-тех- нічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доб- рова НАН України»	02.07.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»
58	Наука, технології, ін- новації Science, technologies, innovations	Державна наукова устано- ва «Український інститут науково-технічної експер- тизи та інформації», Держ- авна установа «Інститут досліджень науково-тех- нічного потенціалу та іс- торії науки ім. Г.М. Доб- рова НАН України», Держ- авний вищий навчаль- ний заклад «Український державний хіміко-техно- логічний університет»	02.07.2020 «Б» 09.02.2021 «Б»
59	Наукове сходження: Юридичні науки ScienceRise: Juridical Science	Інститут держави і пра- ва ім. В.М.Корецького НАН України, ПП «Тех- нологічний центр»	02.07.2020 «Б»
60	Науковий вісник Між- народного гумані- тарного університету. Серія: Економіка і менеджмент International Humanitarian University Herald. Economics and Management	Міжнародний гума- нітарний університет, Інститут проблем ринку та економіко-екологіч- них досліджень НАН України	17.03.2020 «Б»
61	Наукові записки Держ- авного природознав- чого музею	Державний природо- знавчий музей НАН України	02.07.2020 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
62	Наукові праці Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського	24.09.2020 «Б»
63	Науково-технічний журнал «Металознавство та обробка металів» Scientific Technical Journal «Metal Science and Treatment of Metals»	Фізико-технологічний інститут металів і сплавів НАН України	17.03.2020 «Б»
64	Оптоелектроніка та напівпровідникова техніка Optoelectronics and Semiconductor Technique	НАН України, Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова НАН України	02.07.2020 «Б»
65	Поверхня Surface	Інститут хімії поверхні ім. О.О. Чуйка НАН України	17.03.2020 «Б» 02.07.2020 «Б»
66	Право України	НАПрН України, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого	14.05.2020 «Б»
67	Правова держава. Щорічник наукових праць	Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України	15.10.2019 «Б»
68	Праці Інституту електродинаміки Національної академії наук України	Інститут електродинаміки НАН України	11.07.2019 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
69	Праці Інституту прикладної математики і механіки НАН України Proceedings of the Institute of Applied Mathematics and Mechanics NAS of Ukraine	НАН України, Інститут прикладної математики і механіки НАН України	15.04.2021 «Б»
70	Праці Наукового товариства ім. Шевченка. Медичні науки Proceedings of the Shevchenko Scientific Society. Medical sciences	Наукове товариство ім. Шевченка, Західний науковий центр НАН України та МОН України	16.07.2018 «Б»
71	Прикладні проблеми механіки і математики Applied Problems of Mechanics and Mathematics	НАН України, Інститут прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача НАН України	24.09.2020 «Б»
72	Проблеми всесвітньої історії Problems of World History	ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»	09.02.2021 «Б»
73	Проблеми економіки The problems of economy	Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України	28.12.2019 «Б»
74	Проблеми загальної енергетики	НАН України, Інститут загальної енергетики НАН України	02.07.2020 «Б»
75	Проблеми машинобудування Journal of Mechanical Engineering	НАН України, Інститут проблем машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України	02.07.2020 «Б» 17.03.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
76	Проблеми програмування Problems in Programming	НАН України, Інститут програмних систем НАН України	17.03.2020 «Б»
77	Процеси лиття Casting Processes	НАН України, Фізико-технологічний інститут металів і сплавів НАН України	09.02.2021 «Б»
78	Радіофізика і радіоастрономія Radio Physics and Radio Astronomy	НАН України, Радіоастрономічний інститут НАН України, Український комітет радіосоюзу	17.03.2020 «Б»
79	Радіофізика та електроніка Radio Physics and Electronics	НАН України, Інститут радіофізики та електроніки ім. О.Я. Усикова НАН України	17.03.2020 «Б»
80	Регіональна економіка Regional economy	НАН України, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»	02.07.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»
81	Реєстрація, зберігання і обробка даних	Інститут проблем реєстрації інформації НАН України	14.05.2020 «Б»
82	Ренесансні студії	Класичний приватний університет, Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України	09.02.2021 «Б»
83	Системи керування та комп'ютери Control Systems and Computers	НАН України, Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України, Інститут кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України	17.03.2020 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
84	Сіверянський літопис	Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, Національна спілка краєзнавців України, Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського НАН України, Інститут історії України НАН України	02.07.2020 «Б»
85	Сільськогосподарська мікробіологія	Інститут сільськогосподарської мікробіології НААН, Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України	17.03.2020 «Б»
86	Слово і час	НАН України, Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України	02.07.2020 «Б»
87	Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин Plant Varieties Studying and Protection	Український інститут експертизи сортів рослин, Селекційно-генетичний інститут — Національний центр насіннезнавства та сортовивчення, Інститут фізіології рослин і генетики НАН України	11.07.2019 «Б»
88	Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України Socio-economic problems of the modern period of Ukraine	НАН України, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»	02.07.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
89	Соціологія права	Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, ТОВ «Інститут законодавчих передбачень та правової експертизи»	02.07.2020 «Б»
90	Соціологія: теорія, ме- тоди, маркетинг	Інститут соціології НАН України	02.07.2020 «Б»
91	Сумський історико-ар- хівний журнал	Інститут історії України НАН України, Сумський державний університет, Сумський державний педагогічний універси- тет імені А. С. Макарен- ка, Національна спілка краєзнавців України	28.12.2019 «Б»
92	Сучасна електромета- лургія Electrometallurgy Today	НАН України, Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України, Міжнародна асоціація «Зварювання»	17.03.2020 «Б» 02.07.2020 «Б»
93	Сходознавство	Інститут сходознавства ім. А. Кримського НАН України	02.07.2020 «Б»
94	Теплофізика та тепло- енергетика Thermophysics and thermal power engineering	НАН України, Інститут технічної теплофізики НАН України	02.07.2020 «Б» 26.11.2020 «Б»
95	Технічна діагностика та неруйнівний контроль	НАН України, Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України, Міжнародна асоціація «Зварювання»	17.03.2020 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
96	Технічна механіка Technical Mechanics	НАН України, Інститут технічної механіки НАН України	02.07.2020 «Б» 24.09.2020 «Б»
97	Технология и конструи- рование в электронной аппаратуре	Інститут фізики на- півпровідників імені В.Є. Лашкарьова НАН України, ПАТ «Науково- виробниче підприємство "Сатурн"», Одеський національний політех- нічний університет, ПП «Політехперіодика»	15.10.2019 «Б» (зі змінами від 02.07.2020 № 886) 17.03.2020 «Б»
98	Україна — Польща: історична спадщина і суспільна свідомість	Інститут українознав- ства ім. І. Крип'якевича НАН України	02.07.2020 «Б»
99	Україна дипломатична Diplomatic Ukraine	ДУ «Інститут всесвітньої історії Національної ака- демії наук України», ДП «Генеральна дирекція з обслуговування іно- земних представництв», ГО Історичний клуб «Планета»	02.07.2020 «Б»
100	Україна: культурна спадщина, національ- на свідомість, держав- ність	Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України	02.07.2020 «Б»
101	Українська біографістика Biographistica Ukrainica	Національна бібліотека України імені В.І. Вер- надського	24.09.2020 «Б»
102	Українська мова	Інститут української мови НАН України	15.04.2021 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
103	Український антарктичний журнал Ukrainian Antarctic Journal	ДУ «Національний антарктичний науковий центр», Інститут геологічних наук НАН України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	02.07.2020 «Б» 24.09.2020 «Б» 09.02.2021 «Б»
104	Український ботанічний журнал Ukrainian Botanical Journal	НАН України, Інститут ботаніки імені М.Г. Холодного НАН України	17.03.2020 «Б»
105	Український ентомологічний журнал	Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена НАН України, Інститут захисту рослин НАН України, ГО «Українське Ентомологічне Товариство»	07.05.2019 «Б»
106	Український соціум Ukrainian society	ГО «Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка», ДУ «Інститут економіки та прогнозування Національної академії наук України», Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи, ГО «Центр "Соціальний моніторинг"»	28.12.2019 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
107	Український хімічний журнал Ukrainian Chemistry Journal	НАН України, Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського НАН України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка	02.07.2020 «Б»
108	Управління економікою: теорія та практика. Чумаченківські читання Management of Economy: Theory and Practice. Chumachenko's Annals	Інститут економіки промисловості НАН України, Громадська організація «Академія економічних наук України»	24.09.2020 «Б»
109	Фактори експериментальної еволюції організмів	Всеукраїнська громадська організація «Українське товариство генетиків і селекціонерів ім. М.І. Вавилова», Інститут молекулярної біології і генетики НАН України	17.03.2020 «Б»
110	Фізико-технічні проблеми горного промисловості	Інститут фізики гірничих процесів НАН України	24.09.2020 «Б»
111	Фізико-математичне моделювання та інформаційні технології	НАН України, Центр математичного моделювання Інституту прикладних проблем механіки і математики ім. Я.С. Підстригача	02.07.2020 «Б»
112	Фізіологічний журнал	НАН України, Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України	15.03.2019 «Б» 07.05.2019 «Б»
113	Фізіологія рослин і генетика Plant Physiology and Genetics	НАН України, Інститут фізіології рослин і генетики НАН України	11.07.2019 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
114	Філософська думка Philosophical Thought	Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАН України	02.07.2020 «Б»
115	Хімія, фізика та техно- логія поверхні Chemistry, Physics and Technology of Surface	НАН України, Ін- ститут хімії поверхні ім. О.О. Чуйка НАН України	11.07.2019 «Б»
116	Часопис Київського університету права	Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Київ- ський університет права НАН України	28.12.2019 «Б»
117	Чорноморська минув- шина: Записки відділу історії козацтва на пів- дні України Науково- дослідного інституту козацтва Інституту історії України НАН України	Інститут історії України НАН України, Одеський національний універси- тет імені І.І. Мечникова	24.09.2020 «Б»
118	Штучний інтелект Artificial Intelligence	НАН України, Інститут проблем штучного інте- лекту	15.04.2021 «Б»
119	Ядерна енергетика та довкілля Nuclear power and the environment	ДП «Державний науко- во-інженерний центр систем контролю та аварійного реагування», Інститут проблем без- пеки атомних електро- станцій НАН України, ГО «Українське ядерне товариство»	28.12.2019 «Б» 17.03.2020 «Б»

**Журнали і збірники НАН України та установ НАН України,
що входять до переліку електронних наукових
фахових видань України, в яких можуть оприлюднюватися
результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів
доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії**

*(відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових
видань України, затвердженого наказом МОН України від 15 січня
2018 року № 32, зареєстрованого в Мін'юсті України 06 лютого
2018 року за № 148/21600)*

Затверджено

наказами Міністерства освіти і науки України

від 07.11.2018 № 1218, від 18.12.2018 № 1412, від 15.03.2019 № 358,
від 07.05.2019 № 612, від 11.07.2019 № 975, від 15.10.2019 № 1301, від
28.12.2019 № 1643, від 17.03.2020 № 409, від 14.05.2020 № 627, від
02.07.2020 № 886, від 24.09.2020 № 1188, від 26.11.2020 № 1471, від
09.02.2021 № 157, від 15.04.2021 № 420

I. Категорія «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
1	Journal of Native and Alien Plant Studies	Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України	02.07.2020 «Б»
2	Економіка. Екологія. Соціум Economics. Ecology. Socium	Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, Одеський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, Державна вища технічно-економічна школа імені Броніслава Маркевича (м. Ярослав, Польща)	07.11.2018 «Б»

№	Назва видання	Засновник (співзасновники)	Дата включення (внесення змін), категорія
3	Економіка. Управління. Інновації	ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», Житомирський державний університет імені Івана Франка	17.03.2020 «Б»
4	Місто: історія, культура, суспільство	Інститут історії України НАН України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка	17.03.2020 «Б»
5	Старожитності Лукомор'я	Миколаївська обласна організація Національної спілки краєзнавців України, Дочірнє підприємство «Науково-дослідницький центр "Лукомор'є"» ДП «Науково-дослідний центр "Охоронна археологічна служба України"», Інститут археології НАН України	26.11.2020 «Б»
6	Український журнал дистанційного зондування Землі	ДУ «Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук НАН України»	02.07.2020 «Б»

**Перелік періодичних видань НАН України та її установ, які індексуються
в міжнародних наукометричних базах Scopus та/або Web of Science Core Collection**

№	Назва наукового журналу	Предметна галузь за SJR	ISSN (Print & Online)	Scopus (SNIP)	WoS (Core Collection)
1	Advances in Astronomy and Space Physics Здобутки астрономії та фізики космосу	Earth and planetary sciences	2227-1481 —		ESCI 2015—2019
2	Biopolymers and Cell Біополімери і клітина	Biochemistry, genetics and molecular biology	0233-7657 1993-6842	0,211 1996—2021	
3	Condensed Matter Physics Фізика конденсованих систем	Physics and astronomy	1607-324X 2224-9079	0,371 2005—2021	SCIE (0,852) 2005—2020
4	Cybernetics and Systems Analysis	Computer science	1060-0396 1573-8337	1,035 2005—2021	ESCI 2015—2020
5	Cytology and Genetics Цитологія і генетика	Biochemistry, genetics and molecular biology; Medicine	0564-3783 0095-4527	0,278 2009—2021	SCIE (0,408) 2007—2020
6	Eastern-European Journal of Enterprise Technologies Східно-Європейський журнал передо- вих технологій	Multidisciplinary	1729-3774 1729-4061	0,755 2013—2021	
7	Economic Annals-XXI Економічний часопис-XXI	Economics, econometrics and finance; Social sciences	1728-6220 1728-6239	0,519 2013—2021	ESCI 2016—2019
8	Experimental Oncology Експериментальна онкологія	Biochemistry, genetics and molecular biology; Medicine	0204-3564 1812-9269	0,349 1984—2021	

9	Low Temperature Physics Фізика низьких температур	Physics and astronomy	0132-6414 1816-0328	0,201 1996—2021	ESCI 2015—2020
10	Functional materials Функціональні матеріали	Materials science	1027-5495 2218-2993	0,393 2010—2021	ESCI 2015—2020
11	Geophysical Journal (Geofizicheskij Zhurnal) Геофізичний журнал	Earth and planetary sciences	0203-3100 2524-1052		ESCI 2015—2020
12	Hydrobiological Journal Гідробіологічний журнал	Agricultural and Biological Sciences	0375-8990 0018-8166	0,901 1987—2021	
13	International Journal of Computing	Computer Science	1727-6209 2312-5381	1,254 2016—2021	
14	Journal of Automation and Information Sciences Міжнародний науково-технічний журнал «Проблеми керування та інформатики»	Computer Science	1064-2315 2163-9337	0,590 1995—2021	
15	Journal of Mathematical Physics, Analysis, Geometry Журнал математичної фізики, аналізу, геометрії	Mathematics	1812-9471 1817-5805	0,459 2008—2021	SCIE (0,424) 2008—2020
16	Journal of Mathematical Sciences Український математичний вісник Ukrainian Mathematical Bulletin	Mathematics	1072-3374 1573-8795 1810-3200	0,531 1994—2021	
17	Journal of Superhard Materials Надтверді матеріали	Chemistry; Materials science	1063-4576 1934-9408	0,569 2009—2020	SCIE (0,651) 2008—2020

№	Назва наукового журналу	Предметна галузь за SJR	ISSN (Print & Online)	Scopus (SNIP)	WoS (Core Collection)
18	Journal of Thermoelectricity Термоелектрика	Engineering; Materials science; Physics and astronomy	1607-8829 —	0,054 2016—2019	
19	Journal of water chemistry and technology (Ukraine) Хімія і технологія води	Physics, Chemistry	1063-455X 1934-936X		SCIE (0,504) 2008—2020
20	Kinematics and Physics of Celestial Bodies Кінематика і фізика небесних тіл	Earth and planetary sciences; Physics and Astronomy	0884-5913 1934-8401	0,324 2009—2021	SCIE (0,493) 2008—2020
21	Low Temperature Physics	Physics and astronomy	1063-777X 1090-6517	0,748 1997—2021	SCIE (0,825) 1997—2020
22	Manuscript and Book Heritage of Ukraine Рукописна та книжкова спадщина України	History, Culturology	2222-4203 —		ESCI 2018—2019
23	Mathematical Studies Математичні студії	Mathematics	1027-4634 2411-0620	0,665 2017—2021	
24	Materials Science Фізико-хімічна механіка матеріалів	Engineering; Materials science; Physics and Astronomy	1068-820X 1573-885X	0,904 1993—2020	SCIE (0,526) 1994—2020
25	Mathematical Modeling and Computing Математичне моделювання та комп'ютинг	Mathematics	2312-9794 2415-3788	0,347 2018—2021	
26	Металофізика та новітні технології Metallorphysics and Advanced Technologies	Materials science; Mathematics; Physics and astronomy	1024-1809 2617-1511	0,502 1996—2021	
27	Methods of Functional Analysis and Topology	Mathematics; Physics	1029-3531 2415-7503	0,726 2017—2020	ESCI 2015—2020

28	Мікробіологічний журнал Mikrobiolohichnyi Zhurnal	Biochemistry, genetics and molecular biology	1028-0987 2616-9258	0 N/A 1993—2016 2019—2021	
29	Mineralogical journal-Ukraine Мінералогічний журнал	Earth and planetary sciences	2519-2396 2519-447X	ESCI 2017—2020	
30	Modern Phytomorphology	Biology	2226-3063 2227-9555	ESCI 2015—2020	
31	Modern Stochastics: Theory and Applications	Physics	2351-6046 2351-6054	ESCI 2016—2020	
32	Наносистеми, наноматеріали, нанотехнології Nanosystems, Nanomaterials, Nanotechnologies	Materials Science; Physics and Astronomy; Chemistry; Multidisciplinary	1816-5230 2617-3794	0,106 2015—2021	
33	Neurophysiology Нейрофізіологія	Biochemistry, genetics and molecular biology; Neuro-science	0090-2977 1573-9007	0,230 1969—2020	SCIE (0,267) 1979—2020
34	Nonlinear Dynamics and Systems Theory Нелінійна динаміка і системна теорія	Mathematics	1562-8353 1813-7385	0,591 2007—2021	
35	Nuclear Physics and Atomic Energy Ядерна фізика та енергетика	Physics and astronomy	1818-331X 2074-0565	0,549 2008—2021	ESCI 2017—2020
36	Powder Metallurgy and Metal Ceramics	Engineering; Materials science; Physics and astronomy	1068-1302 1573-9066	0,573 1993—2021	SCIE (0,381) 1993—2020
37	Problems of Atomic Science and Technology Питання атомної науки і техніки	Energy; Materials science; Physics and Astronomy	1682-9344 —	0,592 2008—2021	ESCI 2015—2020

№	Назва наукового журналу	Предметна галузь за SJR	ISSN (Print & Online)	Scopus (SNIP)	WoS (Core Collection)
38	Problems of Cryobiology and Cryomedicine Проблеми криобіології і кріомедицини	Biochemistry, Genetics and Molecular Biology, Medicine	2307-6143 2518-7376	0,183 2013–2021	
39	Progress in Physics of Metals Успіхи фізики металів Uspehi Fiziki Metallov	Materials Science; Physics and Astronomy	1608-1021 2617-0795	1,101 2015–2021	ESCI 2017–2020
40	Science and Innovation Наука та інновації	Multidisciplinary	2413-4996 2409-9066	0 N/A 2019–2021	ESCI 2016–2020
41	Semiconductor Physics, Quantum Electronics and Optoelectronics	Physics	1560-8034 1605-6582	0 N/A 2019–2021	ESCI 2015–2020
42	Sententiae	Philosophy	2075-6461 2308-8915	0,381 2015–2021	
43	Space Science and Technology Космічна наука і технологія	Earth and planetary sciences	1561-8889 2518-1459		ESCI 2015–2020
44	Strength of Materials Проблеми міцності	Engineering	0039-2316 1573-9325	0,729 1969–2020	SCIE (0,670) 1979–2020
45	Symmetry, Integrability and Geometry - Methods and Applications	Mathematics	— 1815-0659	0,876 2005–2021	SCIE (1,088) 2005–2020
46	Technical Electrodynamics Технічна електродинаміка	Energy; Engineering	1607-7970 2218-1903	0,577 2012–2021	

47	Theoretical and Experimental Chemistry	Chemistry	0040-5760 1573-935X	0,196 1967—2021	SCIE (0,750) 2008—2020
48	Theory of Stochastic Processes	Mathematics	0321-3900 —	0,275 2011—2021	
49	Ukrainian Biochemical Journal Український біохімічний журнал	Biochemistry, Genetics and Molecular Biology; Medicine	2409-4943 —	0,444 2013—2021	
50	Ukrainian Geographical Journal Український географічний журнал	Earth and planetary sciences, Social sciences, Business, Management and Accounting	1561-4980 —	0,000 2018—2021	
51	Ukrainian Journal of Physics Український фізичний журнал	Physics and astronomy	0503-1265 2071-0194	0,314 2008—2021	ESCI 2015—2020
52	Ukrainian Mathematical Journal Український математичний журнал	Mathematics	0041-5995 1573-9376 0041-6053 1027-3190	0,736 1957—2021	SCIE (0,518) 2008—2020
53	Ukrainskyj Istorychnyi Zhurnal Український історичний журнал	History, Culturology	0130-5247 1729-570X		ESCI 2017—2020
54	Zoodyversity Зоорізноманіття (Vestnik Zoologii)	Agricultural and biological sciences	2707-725X 2707-7268	0,741 2009—2021	

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

16.09.2021

м. Київ

№ 462

Про затвердження
Порядку конкурсного відбору
журналів НАН України та рукописів творів
для підготовки
та випуску видавничої продукції НАН України
за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми
«Наукові основи функціонування та забезпечення
умов розвитку науково-видавничого комплексу НАН України»

З метою упорядкування підготовки та випуску видавничої продукції НАН України в межах Цільової комплексної програми «Наукові основи функціонування та забезпечення умов розвитку науково-видавничого комплексу НАН України», затвердженої постановою Президії НАН України 23.12.2020 № 282, та з урахуванням вимог Положення про цільові програми наукових досліджень НАН України і цільові наукові (науково-технічні) проекти НАН України, затвердженого постановою Президії НАН України від 19.12.2018 № 340:

1. Затвердити Порядок конкурсного відбору журналів НАН України та рукописів творів для підготовки та випуску видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Наукові основи функціонування та забезпечення умов розвитку науково-видавничого комплексу НАН України» (додається).

2. Затвердити положення про Наукову раду Цільової комплексної програми «Наукові основи функціонування та забезпечення умов розвитку науково-видавничого комплексу НАН України» (додається).

3. Обов'язки Наукової ради Цільової комплексної програми «Наукові основи функціонування та забезпечення умов розвитку науково-видавничого комплексу НАН України» покласти на Науково-видавничу раду НАН України.

4. Вважати такими, що втратили чинність, розпорядження Президії НАН України від 08.02.2016 № 84 та від 02.11.2020 № 521.

5. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Науково-організаційний відділ Президії Національної академії наук України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

Анатолій Загородній

В.о. головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України

Вячеслав Богданов

**Порядок
конкурсного відбору журналів НАН України
та рукописів творів для підготовки та випуску
видавничої продукції НАН України
за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми
«Наукові основи функціонування та забезпечення
умов розвитку науково-видавничого
комплексу НАН України»**

1. Загальна частина

Цей Порядок визначає процедуру проведення конкурсного відбору журналів НАН України та рукописів творів, що плануються до підготовки та випуску як видавничі продукти НАН України за бюджетні кошти в межах Цільової комплексної програми «Наукові основи функціонування та забезпечення умов розвитку науково-видавничого комплексу НАН України» (далі — Програма).

Для цілей цього Порядку до видавничої продукції належать журнали НАН України, до складу засновників чи співзасновників яких НАН України входить як юридична особа, а також наукові і науково-популярні твори (колективні й одноосібні монографії, словники, енциклопедії, довідкові видання), які пройшли процедуру подвійного наукового рецензування та затверджені до друку вченою радою наукової установи НАН України.

Цей Порядок розроблений відповідно до постанов Президії НАН України від 23.12.2020 № 282 «Про виконання Цільової комплексної програми НАН України "Створення та розвиток науково-видавничого комплексу НАН України" на 2016—2020 роки», від 19.12.2018 № 340 «Про затвердження Положення про цільові програми наукових досліджень НАН України і цільові наукові (науково-технічні) проекти НАН України».

Підготовка та випуск видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти в межах Програми спрямовані на:

— отримання нової якості наукового видавничого продукту на його шляху до споживача;

- якнайширше представлення результатів вітчизняних наукових досліджень у сучасній доступній світовій науковій спільноті формі;
- збільшення кількості видань іноземними мовами, які поширювали б у світі знання про Україну, формування позитивного іміджу держави, підвищення її престижу в світі;
- суттєве зростання присутності наукових видань НАН України у міжнародних базах даних та системах цитування наукової літератури;
- забезпечення високого професійного рівня редакційно-видавничої підготовки видань, доступу до сучасних наукових здобутків шляхом перекладу визначних видань державною мовою;
- поповнення бібліотечних фондів України, випуск соціально значущих видань для наповнення національного інформаційного простору, збереження інформаційного, освітнього та культурного рівня українського суспільства.

Конкурс може відбуватись з використанням відповідного інформаційно-комунікаційного ресурсу.

Підготовка та оголошення конкурсу

Конкурс оголошується Науково-видавничою радою (НВР) НАН України щороку шляхом оприлюднення відповідного інформаційного листа на офіційних вебсайтах Національної академії наук України і НВР НАН України.

Умови конкурсу доводяться відділеннями НАН України до всіх наукових установ НАН України — потенційних виконавців і розміщуються на вебсайті НАН України не пізніше, ніж за 30 днів до закінчення терміну подання рукописів.

Конкурс відбувається у два етапи.

Перший етап передбачає оцінювання наукової та/або соціальної значущості видання.

Установи НАН України, які є співзасновниками журналів НАН України, або ті, в яких підготовлено рукопис (авторський оригінал) твору, протягом року, але не пізніше 15 вересня поточного року, подають свої пропозиції на розгляд до відповідного відділення НАН України з метою здійснення конкурсного відбору для підготовки та випуску за бюджетні кошти.

Конкурс у відділеннях НАН України відбувається у такому порядку:

- інформування установ відділення НАН України про оголошення конкурсу;

- створення конкурсної комісії;
- розгляд журналів НАН України і рукописів творів, наданих установами НАН України;
- конкурсний відбір робіт;
- затвердження рішення конкурсної комісії стосовно журналів НАН України та рукописів творів, відібраних за конкурсом.

У кожному відділенні НАН України створюється окрема конкурсна комісія, склад якої та положення про яку затверджується рішенням Бюро відділення НАН України.

Конкурсна комісія до 01 жовтня поточного року здійснює розгляд та оцінювання журналів НАН України і рукописів творів, поданих учасниками.

Рішення конкурсної комісії затверджує Бюро Відділення НАН України.

Другий етап передбачає оцінювання ступеня довидавничої підготовки рукописів.

Не пізніше 01 жовтня поточного року конкурсна комісія передає усі допущені до участі у другому етапі конкурсного відбору журнали НАН України і рукописи творів до видавництва, підвідомчих НАН України, відповідно до виконуваних ними видавничих проєктів.

Видавництва протягом 1 місяця здійснюють редакторську апробацію журналів НАН України і рукописів творів, а також укладають планові кошториси на підготовку та випуск кожного твору і не пізніше 01 листопада поточного року передають власні висновки разом із копіями рецензій і рішеннями конкурсних комісій відділень НАН України на розгляд НВР НАН України.

НВР НАН України, виходячи з отриманих матеріалів і обсягів виділеного фінансування, укладає остаточний проєкт плану підготовки та випуску видавничої продукції НАН України на наступний рік і подає його на розгляд Президії НАН України не пізніше 01 грудня поточного року.

Вимоги до оформлення наукових видань та порядок їх подання на конкурс

Продукція НАН України повинна відповідати вимогам видавничої етики та Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Для участі у конкурсі установи НАН України подають журнали НАН України і рукописи творів, підготовлені відповідно

до вимог видавництв НАН України, на паперовому й електронному носіях.

У разі видання роботи у кількох частинах на конкурс подаються всі частини видання одночасно.

Рукопис твору повинен бути завершеним і не може опрацьовуватись автором / авторами, відповідальним редактором після подання на конкурс.

Під час роботи видавництва НАН України з авторським оригіналом дозволяється внесення у нього виправлень тільки редакційного характеру.

Для участі у конкурсі наукова установа НАН України — учасник конкурсу має подати відділенню НАН України відповідний комплект матеріалів.

Для журналів НАН України:

- лист-клопотання від установи НАН України;
- витяг з протоколу вченої ради установи НАН України, яким журнал НАН України рекомендовано на конкурс;
- коротку характеристику журналу НАН України (назва державною та/або англійською мовою; мова видання; тематичне спрямування; обсяг, тираж і періодичність; категорія у переліку наукових фахових видань України; адреса вебресурсу);
- копію свідоцтва про державну реєстрацію засобу масової інформації;
- два останні номери журналу НАН України, які вийшли на момент оголошення конкурсу.

Для рукописів творів:

- лист-клопотання від установи НАН України;
- витяг з протоколу вченої ради установи НАН України, яким рукопис твору рекомендовано на конкурс;
- паперову та електронну версію рукопису твору;
- відомості про автора (співавторів) (прізвище, ім'я, по батькові, місце роботи, посада, науковий ступінь (за наявності), вчене звання (за наявності), цифрові ідентифікатори (за наявності)). У разі подання комплекту конкурсних матеріалів автором (співавторами) подається письмова заява, в якій учасник конкурсу гарантує, що виключне майнове право на використання видання не передано іншим особам;
- відомості про установу НАН України — учасника конкурсу (повне найменування, місцезнаходження, контактні телефони, електронна адреса, прізвище, ім'я, по батькові керівника).

Порядок проведення конкурсного відбору наукових видань та підбиття підсумків

Конкурс проходить у два етапи:

1. Проведення наукової експертизи журналів НАН України і рукописів творів відповідними відділеннями НАН України;
2. Апробація у видавництвах, підпорядкованих НАН України.

На першому етапі конкурсна комісія відповідних відділень НАН України здійснює конкурсний відбір журналів НАН України і рукописів творів на основі результатів фахової експертизи з урахуванням:

- вагомості кожного журналу НАН України чи рукопису твору для найширшого представлення результатів вітчизняних наукових досліджень;
- збільшення кількості видань іноземними мовами, які поширювали б у світі знання про Україну, формували позитивний імідж держави, підвищували її престиж у світі.

За необхідності конкурсна комісія може заслуховувати презентаційні доповіді головних редакторів/відповідальних редакторів/авторів, а також за узгодженням з ними вносити зміни щодо змісту і строків виконання видань.

До експертизи не залучаються головні редактори журналів НАН України та автори рукописів, поданих на конкурс, а також керівники наукових установ НАН України, які їх запропонували.

У випадку суттєвої розбіжності оцінок експертів щодо тієї ж самої конкурсної пропозиції (журналу НАН України або рукопису твору) призначається її повторна експертиза.

За результатами першого етапу відбору конкурсна комісія формує рейтинговий список видань, допущених до участі у другому етапі конкурсного відбору — апробації із залученням фахівців видавничої справи у видавництвах НАН України.

Рішення конкурсної комісії оформлюється протоколом її засідання і затверджується рішенням бюро відділення НАН України.

На другому етапі видавництва НАН України оцінюють ступінь відповідності підготовки журналу НАН України / рукопису твору встановленим вимогам, уточнюють їх обсяг, обраховують планові редакційно-видавничі та поліграфічні витрати.

Видавництва НАН України за результатами апробації рукописів складають проекти планів підготовки та випуску видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти та до 01 листопада по-

дають їх на розгляд НВР НАН України як експертної ради державного замовника — головного розпорядника бюджетних коштів.

Результати конкурсного відбору затверджуються постановою Президії НАН України із зазначенням строків виконання та виконавців за кожною роботою, оприлюднюються на вебсайті НАН України не пізніше, ніж через десять календарних днів після її підписання.

Між видавництвом-виконавцем та НАН України укладається договір на виконання роботи на відповідний рік з метою координації та контролю за виконанням видавничих проєктів.

Між видавництвом і установою НАН України, що рекомендувала журнал НАН України / рукопис твору до участі в конкурсі, укладається договір на підготовку та випуск видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти.

Підставою для відмови в участі у конкурсі на будь-якому його етапі можуть бути: недотримання умов чи порядку проходження конкурсу; негативні висновки рецензентів, конкурсної комісії, залучених експертів, НВР НАН України; недотримання вимог видавництва НАН України; порушення авторами принципів наукової етики.

План підготовки та випуску видавничої продукції НАН України наповнюється та функціонує за двома напрямками — «наукові видання» та «енциклопедичні видання».

Напрямок «Енциклопедичні видання»

Енциклопедичні проєкти, розпочаті до затвердження Програми на виконання рішень Уряду України (Енциклопедія сучасної України, Словник української мови, Франківська енциклопедія), не беруть участі у конкурсному відборі. Установи-виконавці таких проєктів подають пропозиції на наступний рік, що включають пояснювальну записку, планову калькуляцію кошторисної вартості робіт з розрахунками витрат за статтями на плановий рік.

Фінансування таких проєктів здійснюється за договорами з метою координації та контролю за виконанням цих проєктів.

Асигнування установі-виконавцю надаються НАН України як головному розпоряднику бюджетних коштів шляхом розподілу відкритих асигнувань на реєстраційні рахунки загального фонду Державного бюджету України, відкриті в органах Державної казначейської служби України, згідно з помісячним планом асигнувань установи-виконавця в межах фактично відкритих асигнувань відповідно до мережі установ та організацій НАН України.

Нові пропозиції за напрямом «Енциклопедичні видання» подаються на розгляд Наукової ради Програми відповідно до постанови Президії НАН України від 19.12.2018 № 340 як програмно-цільова або конкурсна тематика НАН України.

Напрямок «Наукові видання»

У межах напрямку «Наукові видання» виконуються такі видавничі проекти НАН України: «Наукова книга»; «Наукова книга. Молоді вчені»; Вибрані праці дійсних членів (академіків) НАН України; «Українська наукова книга іноземною мовою»; «Наукові переклади»; «Наука для всіх»; «Біобібліографія вчених НАН України»; «Видатні вчені»; Довідкові видання та методична література; Фахові словники; Програма підтримки журналів НАН України.

Проекти, які розглядаються ДП «НВП "Видавництво "Наукова думка" НАН України»:

— «Наукова книга» — передбачає підготовку та випуск оригінальних (раніше не опублікованих) творів працівників НАН України (або працівників НАН України у співавторстві зі співробітниками наукових установ іншого відомчого підпорядкування чи закладів вищої освіти);

— «Наукова книга. Молоді вчені» — передбачає підготовку та випуск оригінальних (раніше не опублікованих) рукописів видань молодих вчених-працівників установ НАН України;

— «Вибрані праці дійсних членів (академіків) НАН України» — передбачає підготовку та випуск вибраних праць дійсних членів (академіків) Національної академії наук України до їхніх ювілейних дат. Дія Проекту відбувається починаючи з 70-ти років від дня народження вчених. Пропозиція стосовно участі у конкурсі має бути подана не пізніше ніж за рік до ювілейної дати та не пізніше 1 жовтня року, що передує року ювілею.

Проекти, які розглядаються ВД «Академперіодика» НАН України:

— «Українська наукова книга іноземною мовою» — передбачає видання оригінальних творів працівників НАН України англійською та іншими світовими мовами з метою ефективного представлення світовій спільноті досягнень вітчизняної науки;

— «Наука для всіх» — загальноакадемічна науково-популярна книжкова серія, покликана у доступній популярній формі ознайомлювати читачів із видатними досягненнями науки у різних галузях. Передбачає випуск оригінальних (раніше не опублікованих) видань науковців-працівників НАН України;

— «Бібліографія вчених НАН України» — загальноакадемічна книжкова серія, що передбачає видання робіт, присвячених видатним вченим — дійсним членам НАН України з метою відобразити внесок провідних українських вчених у розвиток вітчизняної і світової науки, сприяти пропаганді їх діяльності. Питання про видання в Проєкті робіт, присвячених вченим — членам-кореспондентам НАН України, кожного разу розглядається окремо. Роботи в Проєкті видаються до ювілейних дат дійсних членів (академіків) НАН України, починаючи з 60-річчя від дня народження відповідно до постанови Президії НАН України. Президія НАН України ухвалює постанову про видання роботи на підставі рішення Бюро Науково-видавничої ради НАН України, яка виносить його за пропозицією Бюро відповідного Відділення НАН України. Питання про видання роботи в Проєкті з метою увічнення пам'яті академіка НАН України розглядається Президією НАН України окремо. Пропозиції про видання роботи за поданням установи, де працює чи працював учений, відповідне відділення НАН України надає до НВР НАН України не пізніше ніж за рік до ювілейної дати та не пізніше 01 жовтня року, що передує року ювілею.

Рукопис роботи готують співробітники установ, де працює чи працював вчений, відповідно до державних стандартів з питань видавничої справи.

Серійне видання складається з розділів: нарис про життя та діяльність вченого; найважливіші дати життя та діяльності вченого; література про життя та діяльність вченого; хронологічний покажчик друкованих праць вченого з короткою передмовою укладачів;

— «Видатні вчені» — передбачає підготовку і видання книг за окремим рішенням Президії НАН України до ювілейних дат. Відділення НАН України, де працює чи працював учений, надає відповідну пропозицію до НВР НАН України не пізніше ніж за рік до ювілейної дати та не пізніше 01 жовтня року, що передує року цієї дати;

— Програма підтримки журналів НАН України спрямована на забезпечення належного представлення вітчизняних наукових журналів та уміщених у них статей у світі шляхом надання науково-методичної, консультаційної та фінансової підтримки науковим і науково-популярним журналам НАН України (далі — журнали) для дотримання ними графіку виходу у межах року і забезпечення високої якості редакційно-видавничого опрацювання, поліграфічного виконання, системи ідентифікації наукових статей. До програ-

ми мають право увійти журнали, які видаються державною та/або англійською мовами та відповідають вимогам до наукових фахових видань України (отримали категорії А та Б). За окремим рішенням Науково-видавничої ради НАН України до Програми можуть бути включені суспільно значущі та науково-популярні видання.

У межах Програми можуть бути виконані такі види робіт:

— розробка художньо-технічного оформлення та шаблону журналу;

— редагування текстів статей українською мовою, затверджених до опублікування;

— переклад та / або редагування текстів англійською мовою;

— виготовлення оригінал-макетів усіх номерів журналу;

— виготовлення призначеної для безкоштовного розповсюдження частини тиражу;

— надання цифрових ідентифікаторів об'єкта *DOI*.

Проекти, які розглядаються обома видавництвами:

— «Наукові переклади» — передбачає підготовку та випуск наукових монографій (зарубіжної літератури, виданої за кордоном), перекладених і підготованих до оприлюднення співробітниками НАН України з метою ознайомлення наукової спільноти України з досягненнями світової науки;

— Монографічні, довідкові видання та методична література — передбачає підготовку та випуск оригінальних (раніше не опублікованих) рукописів видань працівників НАН України;

— Фахові словники — передбачає підготовку та випуск оригінальних (раніше не опублікованих) рукописів видань працівників НАН України.

Видавництва НАН України не пізніше 01 листопада укладають проекти планів підготовки та випуску видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти з зазначенням необхідного фінансування кожного видання і подають ці проекти на розгляд НВР НАН України.

На підставі подання НВР НАН України вказані плани, а також зміни параметрів видань у межах планів (корегування назв, обсягу, тиражу, вартості), щорічно затверджуються відповідними рішеннями Президії НАН України.

Установи-виконавці окремих видавничих проектів укладають з НАН України договори з метою координації та контролю за виконанням цих проектів.

Асигнування установі-виконавцю надаються НАН України як головному розпоряднику бюджетних коштів шляхом розподілу відкритих асигнувань на реєстраційні рахунки загального фонду Державного бюджету України, відкриті в органах Державної казначейської служби України, згідно з помісячним планом асигнувань установи-виконавця в межах фактично відкритих асигнувань відповідно до мережі установ та організацій НАН України.

Виконання видавничих проєктів

Відповідно до укладених договорів установи-виконавці видавничих проєктів здійснюють підготовку, редакційно-видавниче опрацювання, замовляють або здійснюють поліграфічне виготовлення тиражу, здійснюють випуск і розповсюдження тиражу з урахуванням особливостей відносин, що виникають у зв'язку з випуском видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти і регулюються окремими актами законодавства України, зокрема щодо дотримання авторського права.

Тиражі видавничої продукції передаються на безоплатній основі відповідно до розподілу, затвердженого рішенням Президії НАН України, для задоволення потреб установ НАН України, поповнення фондів публічних і спеціальних бібліотек, для забезпечення дипломатичних представництв України та українських громад за кордоном, культурно-просвітницьких товариств і для задоволення інших загальнодержавних потреб.

Доставку видань до споживачів здійснюють установи-виконавці видання за кошти, передбачені кошторисами витрат на виготовлення тиражу видання, але не більше 5 % від суми договору відповідного року.

Установа-виконавець видавничого проєкту може здійснити виготовлення додаткового тиражу видання у паперовому та/або електронному (на спеціалізованому носії та/або для мережевого користування) за власні кошти (кошти спецфонду) з метою наповнення вітчизняного книжкового ринку, розширення можливостей доступу до виготовлених видань і задоволення потреб споживачів.

Випущена видавнича продукція виходить під грифом «Національна академія наук України» і може брати участь у Конкурсі на краще книжкове видання НАН України, а також у інших державних і міжнародних конкурсах і виставках.

ПОЛОЖЕННЯ

про Наукову раду Цільової комплексної програми
«Наукові основи функціонування та забезпечення умов розвитку
науково-видавничого комплексу НАН України»

Наукова рада Програми:

- визначає технічні вимоги до пропозицій до плану підготовки та випуску видавничої продукції НАН України за бюджетні кошти в межах Програми (далі — План);
- повідомляє установи НАН України про термін і порядок подання пропозицій до Плану та проведення відповідних конкурсів проектів видань (рукописів);
- розглядає та відбирає пропозиції, що надійшли від установ НАН України, за необхідності визначає видавничі ліміти (квоти в обліково-видавничих аркушах) для кожного з відділень НАН України, має право вимагати проведення додаткового рецензування рукописів; укладає проект Плану та подає його на розгляд та затвердження Президії НАН України;
- з метою оптимізації процесу і підвищення ефективності виконання завдань Програми за необхідності рекомендує внести зміни до переліку видавничих проектів, включених до Плану, у тому числі зміни обсягів фінансування та термінів виконання робіт;
- щорічно визначає обсяг фінансування кожного видавничого проекту з урахуванням виділених бюджетних асигнувань.

Основні засади роботи ради:

- рада збирається на своє засідання не рідше 2 разів на рік;
- рішення приймаються простою більшістю голосів присутніх членів ради та оформляються відповідним протоколом;
- при рівній кількості голосів голос голови ради є вирішальним;
- голова ради — керівник відповідної цільової програми може створювати робочі групи з провідних вчених НАН України та сторонніх експертів для проведення експертного відбору запитів на виконання наукових видавничих проектів у рамках конкурсів, а також для поточного контролю за виконанням завдань цільової програми, підготовки матеріалів та пропозицій для їх розгляду на засіданні наукової ради, вирішення організаційних питань.

**Примірний ліцензійний договір № ____
на використання твору**

м. Київ

« ____ » _____ р.

(прізвище, ім'я, по батькові автора, співавторів)

(що далі іменується Ліцензіар (Ліцензіари)) з одного боку та

(назва установи НАН України)

в особі _____, що діє на підставі Статуту
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

(далі — іменується Ліцензіат), уклали даний договір про таке:

1. Предмет договору

Ліцензіар надає Ліцензіату безоплатно невиключну ліцензію на використання письмового твору (наукового, технічного або іншого характеру) _____ (далі — Твір),
(назва твору)

викладеного _____ мовою, на умовах, визначених цим Договором.
(мова твору)

2. Способи використання Твору

2.1. Ліцензіар надає Ліцензіату право на використання Твору такими способами:

2.1.1. Використовувати Твір шляхом опублікування його у _____ (вказати повне найменування видання) (далі — Видання) _____ мовою (вказати мову викладення) (погоджений Ліцензіатом і Ліцензіаром примірник Твору, прийнятого до друку, є невід'ємною частиною цього Ліцензійного договору).

2.1.2. Переробляти, адаптувати або іншим чином змінювати Твір за погодженням з Ліцензіаром.

2.1.3. Перекладати Твір у випадку, коли Твір викладений мовою іншою, ніж мова, якою передбачена публікація у Виданні, а також на мову інших країн для його розповсюдження відповідно до п.2.1.7.

2.1.4. Виготовляти копії Твору при тиражуванні Видання.

2.1.5. Розповсюджувати Твір разом з Виданням на безоплатній основі згідно з відповідним розпорядженням Президії НАН України та вимогами законодавства щодо розсилки контрольних та обов'язкових примірників Видання.

2.1.6. Виготовляти копії Твору при додатковому тиражуванні Видання у паперовому та електронному вигляді.

2.1.7. Здійснювати розповсюдження Твору на території України та інших країн шляхом:

- передплати, продажу та безоплатної передачі Видання, де опубліковано Твір, у тому числі копій Твору в електронному вигляді та їх перекладів;

- надання доступу до Твору у мережі Інтернет;

- включення Твору як складової частини до збірників, баз даних тощо;

- за погодженням із Ліцензіаром — публікації Твору в інших, у тому числі іноземних, виданнях.

2.2. Ліцензіар надає Ліцензіату право видати субліцензію видавничій організації на способи використання Твору, зазначені у п.2.1.

2.3. Ліцензіар надає Ліцензіату право передбачити у субліцензії видавничої організації право такої організації укладати субліцензійні договори з третіми особами, що потрібні для здійснення визначених у п.2.1 способів використання.

2.4. Якщо при публікації Твору в іноземних виданнях чи використанні Твору іншими способами, зазначеними у п.2.1, передбачено сплату Ліцензіару відповідної винагороди, Ліцензіат та Ліцензіар укладають додаткову угоду до цього Договору щодо її сплати.

3. Територія та строк використання

Ліцензіар надає Ліцензіату право на використання Твору способами, зазначеними у п. 2.1 цього Договору, на території України та інших країн протягом строку дії авторського права на Твір.

4. Застереження

Ліцензіар заявляє, що:

- він є автором (співавтором) Твору;

- авторські права на даний Твір не передані іншому видавцю;
 - даний Твір не був раніше опублікований і не буде опублікований у будь-якому іншому виданні до публікації його Ліцензіатом;
 - він має право на надання дозволу (ліцензії) на використання Твору за цим Договором у випадку, якщо Твір створено у зв'язку з виконанням трудового договору;
 - він не порушив права інтелектуальної власності інших осіб.
- Якщо у Творі наведені матеріали інших осіб, за винятком випадків цитування в обсязі, виправданому науковим, інформаційним або критичним характером Твору, використання таких матеріалів здійснюється Ліцензіаром з дотриманням норм законодавства.

5. Інші умови

5.1. Договір є чинним з дати його підписання та укладається на строк дії авторського права на Твір.

5.2. Ліцензіар відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» дає згоду Ліцензіату на обробку ним та надання третім особам своїх персональних даних з метою укладення і виконання цього договору та реалізації Ліцензіатом своїх обов'язків, встановлених чинним законодавством.

Ліцензіар підтверджує, що повідомлений (без додаткового письмового повідомлення) про права, встановлені Законом України «Про захист персональних даних», зміст їх зрозумілий.

6. Реквізити і підписи сторін

Ліцензіат	Ліцензіар
Адреса:	Адреса:
р/р	Паспорт серія ____ № _____
Банк:	Виданий
МФО	Дата видачі
ЄДРПОУ	Ідентифікаційний номер

Ліцензіат

Ліцензіар

(м.п.)

(Заповнюється та підписується всіма співавторами Твору або одним зі співавторів)

ДОДАТКИ

Додаток 1

ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ГРИФУ «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ» УСТАНОВАМИ НАН УКРАЇНИ

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

24.01.2002

м. Київ

№ 31

Про застосування грифу «Національна академія наук України» періодичними та серіальними виданнями установ НАН України

У зв'язку з непоодинокими випадками порушення порядку застосування грифу «Національна академія наук України» науковими установами Національної академії наук України при друкуванні періодичних та серіальних видань:

Науковим установам Національної академії наук України застосовувати гриф «Національна академія наук України» лише при друкуванні офіційно зареєстрованих періодичних видань, одним з засновників яких виступає Національна академія наук України, а також відомчих серіальних видань, яким надала міжнародний стандартний номер книги (ISBN) Науково-видавнича рада Національної академії наук України.

В інших випадках установи Національної академії наук України при друкуванні відомчої літератури маєть право вказувати на титульній сторінці лише належність установи до Національної академії наук України (наприклад: Радіоастрономічний інститут Національної академії наук України).

Перший віце-президент
Національної академії наук України
академік НАН України

А.П. Шпак

Перший заступник головного
вченого секретаря НАН України
член-кореспондент НАН України

В.Ф. Мачулін

Гриф «Національна академія наук України» використовується науковими установами Національної академії наук України при друкуванні видань у таких випадках:

1. Офіційно зареєстрованих періодичних видань, співзасновником яких як юридична особа є Національна академія наук України, про що зазначено у Свідоцтві про реєстрацію друкованого засобу масової інформації.

2. При отриманні установою НАН України для рекомендованого до друку вченою радою цієї установи книжкового видання (одноосібна або колективна монографія; збірник наукових праць, не зареєстрований як періодичне видання; словникове, довідкове, науково-популярне або енциклопедичне видання) міжнародного стандартного книжкового номера (ISBN) у Науково-видавничій раді НАН України.

3. Право на використання грифу НАН України у книжкових виданнях надає отримання Міжнародного стандартного номера ISBN у Науково-видавничій раді НАН України (ISBN 978-966-02-....-), у ДП “НВП «Наукова думка НАН України» (ISBN 978-966-00-....-) або у Видавничому домі «Академперіодика» НАН України (978-966-360-....-).

При отриманні номера ISBN у Науково-видавничій раді НАН України він виглядає так: ISBN 978-966-02-XXXX-X.

Перша група цифр, у нашому випадку 978, позначає вид продукції — видавнича; друга група — країну, де видано цю видавничу продукцію — 966 означає «Україна»; третя група — номер видавця у державному реєстрі видавців — 02 означає «Національна академія наук України»; четверта і остання група цифр — індивідуальний порядковий номер видання у реєстрі видавця, тобто порядковий номер книги у базі даних НВП НАН України. Відповідно до цієї бази та на підставі одержаних контрольних примірників НАН України щороку надає Книжковій палаті України імені Івана Федорова звіт, оскільки саме на Книжкову палату покладено організацію та контроль за використанням в Україні міжнародних кодів видавничої продукції та прийняття рішення щодо надання кодів видавцям. Остання цифра у коді ISBN — контрольна, яка дає змогу перевірити правильність наданого і використаного коду. Групи цифр розділені **дефісом без пробілів**.

Отже, будь-які виправлення і помилки у кодах є неприпустимими. Легітимність використанню грифа «Національна академія

наук України» для книжкових видань надає наявність у кодї ISBN відповідного позначення, тобто коду видавця «02».

Інші випадки.

Видання, що не задовольняють викладеним вище умовам (періодичні — першій, книжкові — другій) належить випускати під грифом відповідних установ. Наприклад: «Інститут історії України Національної академії наук України», тобто при виданні відомчої літератури установа-видавець має право вказувати на свою приналежність до Національної академії наук України.

Про впорядкування профілів учених та наукових установ НАН України у наукометричних базах даних

Відповідно до розпорядження Президії НАН України від 27.12.2019 № 703 «Про впорядкування профілів учених та наукових установ НАН України у наукометричних базах даних» керівникам наукових установ НАН України було доручено забезпечити доступ установ НАН України до електронних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus, призначити відповідальних авторизованих адміністраторів профілів наукових установ та організувати систематичне проведення робіт з актуалізації, корегування, доповнення та зведення інформації у наукометричних базах даних Web of Science та Scopus.

Звертаємо вашу увагу, що з метою усунення некоректного відображення даних у наукометричних системах Web of Science та Scopus у профілях наукових установ та вчених фахівцями Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського розроблено методичні рекомендації щодо упорядкування наукометричних профілів учених і установ.

Інформацію про наведені методичні рекомендації та контактні дані для додаткової інформації розміщено на сайті Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua>).

Щодо доставляння обов'язкових примірників видань

На офіційний запит Національної академії наук України щодо адреси доставляння контрольних примірників періодичних видань для органу реєстрації Міністерство юстиції України повідомило, що відповідно до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань юридичною (поштовою) адресою Міністерства є? вул. Архітектора Городецького, буд. 13, м. Київ, 01001. Також нагадуємо, що Науково-видавнича рада НАН України звертала увагу засновників (співзасновників) друкованих засобів масової інформації із загальнодержавною, зарубіжною розповсюдження — періодичних видань НАН України та установ НАН України про обов'язковість підтвердження виходу ваших видань контрольним примірником до реєструючого органу задля уникнення анулювання свідоцтва про реєстрацію. Наголошуємо, що недоставляння або порушення строку доставляння обов'язкового безоплатного примірника документів тягнуть за собою накладання штрафу на посадових осіб, фізичних осіб-підприємців.

Одержання стандартного номера періодичного видання ISSN

Для одержання стандартного номера періодичного видання ISSN потрібно звернутися до Національного центру ISSN в Україні, функції якого виконує Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова».

Національний центр ISSN (НЦ ISSN України) в Україні розпочав роботу 11 березня 2021 року. Функціонування НЦ ISSN в Україні організовано на виконання Постанови Кабінету Міністрів України та робочої угоди, підписаної Міжнародним центром ISSN та Державною науковою установою «Книжкова палата України імені Івана Федорова» в 2020 р. Приєднання до Міжнародної системи даних серіальних видань відкриває Україні нові можливості щодо інтеграції серіальних видань України в структуру світового інформаційного простору та введення їх до міжнародного інформаційного обігу; репрезентації на міжнародному рівні національної бібліографії серіальних видань, зокрема наукових; використання ISSN для впровадження

штрихового кодування інформаційної продукції. У своїй роботі НЦ ISSN України керується вимогами чинного законодавства України, Міжнародним стандартом 3297-2020 «Information and documentation — International standard serial number (ISSN)», інструктивно-методичними документами Міжнародного центру ISSN. На Національний центр ISSN в Україні покладено функції: впровадження системи ISSN на території України, забезпечення її подальшого функціонування, присвоєння Міжнародних стандартних номерів серіальних видань (ISSN); підготовка та поширення відповідних інструктивно-методичних матеріалів, надання консультацій з питань отримання і застосування ISSN та штрихового кодування. Книжкова палата України імені Івана Федорова наголошує, що наступна видача ISSN відбуватиметься за наявності: обов'язкових примірників серіальних видань у Книжковій палаті України; звітів редакції друкованих ЗМІ або інших установ, що виконують їхні функції з підготовки і випуску у світ друкованих та електронних ЗМІ, про випуск серіальних видань за формою № 1-В (ЗМІ) «Звіт про випуск продукції друкованих засобів масової інформації» (піврічна). Детальніше див.: URL: http://www.ukrbook.net/agentstvo_ISSN.html

ДОКУМЕНТИ Й ПОСИЛАННЯ

Про припинення використання в Україні Бібліотечно-бібліографічної класифікації (ББК) та впровадження Універсальної десяткової класифікації (УДК)

До цього часу в Україні для систематизації видавничої продукції паралельно використовували дві системи: Універсальну десяткову класифікацію — УДК і Бібліотечно-бібліографічну класифікацію — ББК. Система УДК — світова, її використовують 130 країн, ББК — це радянська розробка 60-х років минулого століття, яка і зараз має офіційний статус у РФ.

29 березня набула чинності постанова Кабінету Міністрів України від 22.03.2017 № 177 «Про припинення використання в Україні Бібліотечно-бібліографічної класифікації та впровадження Універсальної десяткової класифікації».

Проект нормативно-правового акта розроблено Держкомтелерадіо з метою систематизації видавничої продукції та розташування фондів у бібліотеках України відповідно до міжнародної класифікаційної системи.

Універсальна десяткова класифікація (УДК) побудована за принципом поділу на галузі науки і є «живою» класифікаційною системою, відображаються всі зміни, що відбуваються у світовій науці.

Отже, відтепер в Україні припиняється використання Бібліотечно-бібліографічної класифікації та впроваджується Універсальна десяткова класифікація. Методичне забезпечення впровадження Універсальної десяткової класифікації здійснює Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова».

Деякі ДСТУ щодо оформлення науково-періодичних видань: *

— ДСТУ 7152:2020 (ISO 8:2019, NEQ; ISO 18:1981, NEQ; ISO 215:1986, NEQ). Інформація та документація. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках.

— ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання.

— ДСТУ 8344:2015. Інформація та документація. Видання. Основні елементи. Терміни та визначення понять.

— ДСТУ 8299:2015. Інформація та документація. Знак охорони авторського права. Правила : Питання охорони авторського права у наукових виданнях (методичні рекомендації) / подання у виданнях.

Документи з видавничої справи

— Закон України Про видавничу справу від 05.06.1997 № 318/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80#Text>

— Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність (редакція від 18.04.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

— Закон України Про забезпечення функціонування української мови як державної (редакція від 11.09.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>

— Закон України Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text>

— Закон України Про авторське право і суміжні права (редакція від 14.10.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>

— Постанова Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 437 Питання українського правопису. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2019-%D0%BF#Text>

* Детальний перелік ДСТУ див. на сайті Книжкової палати України: <http://www.ukrbook.net/bibliotek.html>: (дата звернення: 18.08.2021)

Корисні посилання

- Науково-видавнича рада НАН України. URL: <https://www.nas.gov.ua/publications/Pages/default.aspx>
- Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова», скорочено — Книжкова палата України. URL: <http://www.ukrbook.net/>
- Методичні рекомендації щодо впровадження цифрових ідентифікаторів у видавничий процес для періодичних видань Національної академії наук України. URL: <https://akademperiodyka.org.ua/sites/default/files/Ukrinf.pdf>
- Основні вимоги до вебресурсу наукового періодичного видання Національної академії наук України. URL: https://akademperiodyka.org.ua/sites/default/files/Site-VYMOGY_0.pdf
- Питання охорони авторського права у наукових виданнях (методичні рекомендації). URL: https://akademperiodyka.org.ua/sites/default/files/m_rapica.pdf
- Правописні рекомендації та культура мови. URL: <http://yak-my-hovorymo.wikidot.com/>
- Сайт Інституту української мови НАН України. URL: <https://iul-nasu.org.ua/>
- Сайт Асоціації українських редакторів. URL: <https://www.uaredactor.com.ua/>

А.І. Радченко

заступник директора ВД «Академперіодика» НАН України,
канд. геол. наук. E-mail: radchenko@nas.gov.ua
<https://orcid.org/0000-0002-0276-6398>

О.В. Вакаренко

аспірант Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України

Т.М. Шендерович

провідний технічний редактор ВД «Академперіодика» НАН України

ВИДАВНИЧІ ТОРТУРИ, АБО ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОГО ЖУРНАЛУ*

У статті розглянуто основні засади створення уніфікованого шаблону наукового журналу відповідно до чинних нормативних документів і правил створення оригінал-макетів, а також із урахуванням досвіду фахівців Видавничого дому «Академперіодика» Національної академії наук України. Наведено перелік основних нормативних документів, дано інші корисні посилання. На прикладі типового уніфікованого шаблону показано, який вигляд повинні мати обкладинка та титульна сторінка наукового журналу, а також спускова сторінка статті наукового фахового видання, детально описано необхідні структурні елементи наукової статті та охарактеризоване їх оформлення.

Об'єкт дослідження — оформлення наукового фахового періодичного видання в Україні, його уніфікований шаблон.

Важливо пам'ятати, що за визначенням ДСТУ 3017:95, науковий журнал — періодичне видання, яке виходить під постійною назвою через певні проміжки часу, має заздалегідь визначену постійну щорічну кількість і назву нумерованих чи датованих, однотипово оформлених випусків, які не повторюються за змістом, має постійні рубрики, містить статті, реферати, інші матеріали, складається зі статей та матеріалів теоретичних досліджень, а також статей та матеріалів прикладного характеру, призначене переважно фахівцям певної галузі науки.

Цей шаблон ми склали понад рік, пропонуючи його до застосування науковим журналам НАН України, що отримали категорії А та Б, увійшли чи ні до наукометричних баз, згодні з нами одразу, чи довго дискутували. Тому значна частина утілених у ньому реко-

* Скорочено, повний варіант див.: URL: <https://doi.org/10.15407/akademperiodyka.422.032>

мендацій, а також відхилених непридатних варіантів, є наслідком тривалих і плідних дискусій з колегами, і ми їм за це щиро вдячні.

Обкладинка періодичного видання. Не палітурка і не обгортка, а обличчя журналу, має чотири сторінки. Обов'язковою інформацією на них, відповідно до Закону України «Про видавничу справу», а також Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» (ст. 32), є вихідні дані періодичного видання: його назва і склад засновників, прізвища та ініціали редактора (головного редактора) і особи, відповідальної за випуск саме цього номера видання; порядковий номер випуску і дата його виходу в світ; індекс видання, розповсюджуваного за передплатою; ціна або помітка «Безкоштовно»; тираж; адреси редакції, видавця, друкарні; серія, номер і дата видачі свідоцтва про державну реєстрацію; видавець (співвидавці). Поширення друкованого засобу масової інформації без вихідних даних заборонено. Водночас місце для інформації щодо входження до переліку наукових фахових видань, категорії та спеціальностей, повного складу редколегій з посадами, званнями та афіліаціями, які вимагає розташовувати на обкладинці журналів МОН України, названі Закони не передбачають.

Деталі розташування інформації на обкладинці розглянуто в Державних стандартах України, з переліком яких можна ознайомитись на сайті ДУ «Книжкова палата України імені Івана Федорова» або Держспоживстандарту України.

Отже, на *першій* (лицьовій) сторінці обкладинки періодичного видання у правому горішньому куті мають бути зазначені всі чинні отримані журналом міжнародні стандартні номери серіального видання ISSN із зазначенням виду версії (print, on-line тощо), на які ці коди отримано. Також повинна бути зазначена титульна назва видання, рік випуску, номер випуску у межах року, номер поточний (від започаткування видання, вказують у дужках). Може бути вказана назва видання іншою мовою (мовами), якщо ця назва міститься у Свідоцтві про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації в Україні та номер тому (якщо він є). При цьому назва видання може бути художньо закомпонована, утворюючи логотип журналу. У оформленні мають бути використані чорний і білий кольори для кращого візуального сприйняття. Також можуть бути зазначені основні теми конкретного числа журналу, його цільове призначення (науковий, науково-практич-

ний тощо), вид за аналітико-синтетичним переробленням інформації (оглядове, реферативне видання). *Корінець*. Оформлюється без напису, якщо товщина видання не перевищує 4 мм. Якщо ж корінець більший, то напис на корінці розташовують згори донизу, щоб було зручно читати, коли журнал лежить на горизонтальній поверхні. У корінці зазначають: *ISSN* друкованої версії, назву видання титульною мовою, номер у межах року, поточний номер, рік випуску, сторінковий інтервал випуску.

Друга сторінка обкладинки. На ній розміщують значну частину вихідних відомостей. Зазвичай це відомості про: свідоцтво про державну реєстрацію засобу масової інформації, його номер і серію, а також дату отримання; засновників видання; адреси та контакти редакційної колегії, редакції, друкарню; відповідальну за випуск особу; склад редакційної колегії видання. Додаткову інформацію, яку вимагає наводити у науковому періодичному фаховому виданні МОН України, також варто подавати саме на другій сторінці обкладинки хоча б титульною мовою видання. Це уже згадувані відомості про набуття виданням статусу наукового фахового (дата, категорія, спеціальності) і розширена інформація про членів редакційної колегії (ради) видання: афіліації, наукові ступені, спеціальності, наукові профілі.

Третя сторінка обкладинки може бути заповнена тою самою інформацією, що й друга, але іншою мовою. Наприклад, якщо редакційна колегія видання є великою і відомості про її склад двома мовами (державною та англійською) не вміщаються на другій сторінці. Якщо ж видання виходить однією мовою (або всі необхідні відомості можна розмістити на другій сторінці обкладинки зручно), то третя сторінка може бути використана на розсуд редакції для різної довідкової інформації (оголошення, відомості про передплату, політика журналу щодо наукової етики, інформація про входження журналу до наукометричних баз, рекламу конференцій, інших наукових заходів), для розміщення правил для авторів, як сторінка для завершення останнього матеріалу тощо або може залишитися чистою.

Четверта сторінка обкладинки мусить мати бібліографічну смужку, яка фактично дублює корінець, і передплатний індекс видання. Можна подати на ній основну тематику видання одною чи кількома мовами, штрих-код чи *QR*-код, інші додаткові відомості (наприклад, про реферативні і наукометричні бази, до яких входить чи де індексується видання).

Оскільки обкладинка є частиною журналу, її стиль та елементи художньо-технічного оформлення, такі як вирівнювання тексту та гарнітура, мають узгоджуватися з оформленням усього видання. Неприпустимою є зміна оформлення внутрішньої частини журналу без узгодження із художньо-технічним рішенням обкладинки, адже саме воно надає впізнаваності та індивідуальності, своїм стилем відображає науковий напрям періодичного видання. Більшість елементів обкладинки, які й створюють неповторний індивідуальний стиль, визначаються редколегією та редакцією журналу. Це, наприклад, колір, текстура, гарнітура, додаткові художні елементи, що підкреслюють науковий напрям журналу.

Титульна сторінка журналу, фактично — це перша сторінка у блоці. Зазвичай у наукових виданнях гарно виглядає і є інформативним суміщений титул, якщо видання виходить одночасно двома мовами (державною і англійською). На суміщеному титулі розташовано не тільки ті обов'язкові вихідні відомості, що не подані на другій сторінці обкладинки, а й зміст конкретного числа (чи бодай його початок). Необхідно знову навести назву видання титульною та другою мовою (наприклад, українською та англійською). У цьому разі так само двомовними мають бути відомості про засновників видання, місяць і рік його заснування, і тоді двома мовами паралельно треба подати зміст. Важливо, що у випадку друкування статей у виданні одночасно різними мовами, перший зміст має відповідати оригінальному вмісту журналу, тобто бути складений відповідно до мов оприлюднення статей, а от другий може бути перекладом.

Можливий також варіант оформлення двох титульних сторінок різними мовами: першого — титульною мовою видання зі змістом, що відповідає оригінальному вмісту журналу; другого — як правило англійською, або українською, якщо англійська є титульною мовою журналу. В такому випадку перший титул розміщується на першій сторінці блоку, другий — на другій, а перша стаття випуску починається на третій. Важливо пам'ятати, що початок першої статті випуску завжди повинен розміщуватися на непарній сторінці.

Внизу титульної сторінки зазначаємо також знак копірайту, який вказує, до якої установи (а саме, до інституту-засновника видання) треба звертатись по дозвіл на копіювання матеріалів. Підставою для саме такого копірайту є право, якого набуває установа-засновник, виготовляючи в результаті видавничого опрацювання складений твір, на кожному з частин якого (кожну статтю)

між установою-засновником і автором (авторами) статті як наукового службового твору було укладено ліцензійний договір.

Зміст оформлюємо відповідно до рубрикації журналу. У разі використання двох мов у виданні назви рубрик також подаємо двома мовами у змістах та на перших сторінках статей. Рубрикація повинна бути чіткою і зрозумілою.

Спускова сторінка статті має дати змогу виокремити кожен статтю з видання без шкоди для інформативності та забезпечення коректного посилання у випадку існування цієї статті самостійно у вигляді передрукованих сторінок чи файлу. На ній розміщуємо назву видання, назву рубрики у виданні, індекс *doi*, рубрикатори статті (у тому числі можливий *QR*-код), відомості про авторів та їхні афіліації, назву статті, анотацію, ключові слова, приклад цитування статті, *ISSN* видання з відповідним чином скороченою назвою. В оформленні необхідно використати логотип видання, якщо він є на обкладинці, і ті самі шрифти (гарнітури), що використані для оформлення обкладинки і титульної сторінки. Для оформлення можна використовувати ту саму гарнітуру, що і для основного тексту, але можна застосувати й іншу (її називають додатковою), у цьому випадку вони мають гармонійно поєднуватись. Варто не забувати про можливості застосування і призначення різних накреслень (півгрубий шрифт, курсивний, світлий) та про визначення розміру літер (кегль) для основного та допоміжного тексту — це знадобиться для оформлення інших елементів статті. Для того, аби публікація була коректно розпізнана наукометричними базами, перша сторінка статті повинна містити цілий стос різноманітних даних, що подекуди дублюються по кілька разів, і можуть займати усю сторінку, а іноді й переходити на наступну. Подаємо перелік елементів спускової шпальги із детальним описом.

Назва рубрики є обов'язковим елементом кожної спускової шпальги (тобто першої сторінки статті) та наводиться титульною та другою (англійською) мовами. Розміщується у горішньому куті шпальги. У першій статті рубрики назва рубрики подається збільшеним розміром шрифту (кеглем) і є елементом художньо-технічного оформлення. У другій і наступних статтях рубрики її назва подається меншим або додатковим кеглем. Якщо на обкладинці є логотип, то його потрібно використати поруч із назвою рубрики, художньо закомпонувати ці елементи.

Власне спуск, порожня (чиста) частина сторінки, що сягає приблизно 40–50 мм від верхнього краю шпальги. Це не заба-

ганка і не витрата цінного місця, яке б можна було заповнити текстом, це необхідний елемент, що візуально відокремлює одну статтю від іншої. Розмір спуску може варіювати залежно від формату видання та кількості обов'язкових даних у конкретній статті.

Далі подаємо блок класифікаторів наукової інформації. Це додаткова інформація, тому її наводять шрифтом зменшеного накреслення (додатковим кеглем). До таких класифікаторів належать індекс *doi*, УДК, інші класифікатори, що є прийнятими у певній галузі (*PACS*, *JEL* тощо).

Індекс doi. Подається у форматі <https://doi.org/10.15407/usj2020.01.01.005>, де <https://> є посиланням на сторінку в мережі інтернет, doi.org — директорією doi.org, 10.15407 — префіксом, який позначає організацію, що видає даний код (наприклад, ПА «Українформнаука»), [usj2020.01.01.005](https://doi.org/10.15407/usj2020.01.01.005) — унікальний суфікс, у якому зазначено скорочену назву журналу, рік, том, номер, номер початкової сторінки статті тощо. Формат суфіксу може відрізнятися залежно від вимог організації, що надає код *doi*.

Наступним блоком розміщують відомості про авторів статті і саме за цим пунктом виникає найбільше запитань. Рекомендовано і вкрай бажано (є міжнародний стандарт та відповідний вітчизняний ДСТУ) подавати повну інформацію до кожного співавтора статті, навіть якщо усі вони працюють в одній установі і навіть якщо їх більше п'яти. Решту відомостей розташовують єдиним блоком, а кожен пункт (за винятком ступеня, звання та посади) набирають з нового рядка. Цю інформацію також набирають зменшеним (додатковим) кеглем.

Ім'я та прізвище автора у форматі, обираним редакцією, застосовують до всіх наукових статей журналу (наприклад, Г.Н. Калитка, Герасим Калитка або Герасим Н. Калитка). Винятком можуть бути інформаційні повідомлення, оголошення, матеріали хроніки, книжкові огляди тощо, укладача чи автора яких зазвичай вказують після основного тексту матеріалу або у примітці, а не перед ним, як у науковій статті.

Ступінь, звання, посаду автора зазначають у скороченому вигляді і, як і решту слів у науковому тексті, скорочують відповідно до ДСТУ 3582-97.

Афіліація, тобто повна назва установи, що є основним місцем роботи автора.

Повна поштова адреса цієї установи. Наголосимо, що некоректне подання назви чи адреси наукової установи (як українською,

так і англійською мовами) є спотворенням наукової інформації, відповідальність за яку покладено на редакцію.

Електронна адреса автора (e-mail). Автор не зобов'язаний подавати цю інформацію, проте її наявність полегшує комунікацію у сучасному світі. Якщо авторів декілька, то можна зазначити Автора для кореспонденції (англ. *Corresponding author*), подаючи електронну адресу тільки цієї особи.

Авторський ідентифікатор (наприклад, *ORCID, Publons, Scopus ID* тощо). Цей пункт в Україні досі є факультативним, проте найближчим часом стане обов'язковим. Так, у вимогах до наукових фахових видань вже вказано, що ідентифікатори необхідно зазначити для всіх членів редколегії.

Назва статті. Саме назва, а не прізвища авторів, є тим елементом, що має привертати увагу, тому її виділяють як правило збільшеним кеглем напівгрубого накреслення, іноді прописними (великими) літерами. Якщо для оформлення був обраний інший шрифт (гарнітура), то саме тут його доцільно використати. Після назви настає час анотації та ключових слів. Питання їхнього об'єму викликає багато дискусій, тому детально розглянемо його нижче, тут же зазначимо, що ця інформація повинна візуально виділятися від основного тексту статті, тому її бажано відмежувати горизонтальними лініями, чи хоча б невеликими відступами, а набирати курсивним накресленням зменшеного розміру.

У нижній частині шпальти рекомендовано подавати формат *цитування статті*, що має узгоджуватися з обраним редакцією форматом оформлення літературних посилань. Це загальна практика, що покликана зменшити кількість помилок у разі цитування статті.

Якщо ж після розміщення усієї цієї багатоповерхівки на спусковій шпальті все ще лишається вільний простір, його заповнюємо основним текстом статті, що візуально відрізнятиметься від попереднього блоку більшим розміром шрифту (кеглю). Розмір кеглю для основного тексту підбирається таким чином, щоб його було зручно та легко читати. На спусковій шпальті при цьому мусимо вмістити не менше трьох рядків основного тексту.

Отже, зрозуміло, що перша сторінка кожної статті (спускова шпальта) є особливою. Вона не має традиційних верхніх колонтитулів, але містить багато іншої важливої інформації.

Анотацію обсягом не менше 1800 знаків разом з відповідними метаданими треба розташовувати після статті. А передувати стат-

ті має резюме, укладене мовою її основного тексту. Чітке розмежування вимог до резюме й анотації допомогло б увільнити користувача від подвійного читання мети, методів, висновків (найчастіше у однакових формулюваннях) і коректніше організувати спускову шпальту статті.

Визначення вимог до авторів є абсолютною компетенцією редакційної колегії, залежить від галузі знань і традицій, що у цій галузі склались.

Спускова шпальта може бути набрана на всю ширину навіть за верстки основного тексту статей у дві колонки. Тут варто згадати, що правила набору тексту в одну або дві колонки пов'язані із форматом видання та шириною шпальти. Обираючи формат, варто спиратися на специфіку конкретного періодичного видання. Якщо особливості наукового напрямку вимагають публікації великих детальних ілюстрацій чи графіків, географічних карт, таблиць або просто великої кількості графічного матеріалу, доцільно буде обрати формат для двоколонної верстки. Якщо ж статті містять велику кількість складних великих формул, верстання такого матеріалу у дві колонки значно ускладнить процес і вимагатиме більше часу, тому доцільніше було б обрати одноколонний набір. Для суто текстових матеріалів можливі обидва варіанти, проте віршований текст зручніше завершувати в одну колонку. Який формат обрати — справа редакційної колегії та редакції. Вимога лише одна — одного разу обраного формату верстки необхідно дотримуватись у кожній статті кожного номера.

Колонтитули. Всі інші сторінки (окрім спускової) кожної статті мають верхні і нижні колонтитули. При цьому колонтитули парних і непарних сторінок є різними.

Наприклад, у верхньому колонтитулі парної сторінки зазначають прізвища авторів (всіх, якщо їх не більше чотирьох, або перших трьох, якщо їх понад чотири із позначкою «та ін.» чи «*et al.*»). У верхньому колонтитулі непарної сторінки тоді розташовують назву статті. Часто виникає потреба скоротити цю назву. Бажано, щоб це робив редактор за погодженням з автором, адже скорочена назва також мусить бути інформативна, а не обірвана довільно.

У нижньому колонтитулі видання зазначаємо його *ISSN* з відповідним чином скороченою назвою. При цьому на непарній сторінці варто розташовувати назву видання його основною мовою, а на парній — допоміжною.

Структурування матеріалу у статті. Текст наукової статті має бути структурованим, а отже містити вступ, результати обговорення, висновки тощо. Для покращення сприйняття тексту заголовки усіх цих частин варто виділяти за допомогою додаткової (якщо вона є) гарнітури, розміру та накреслення. Загальне правило — підзаголовок повинен виглядати більшим (виразнішим) за основний текст, а заголовок — більшим за підзаголовок.

Оформлення ілюстративного матеріалу. Для наукових періодичних видань рекомендовано верстання відкритим способом, тобто рисунки і таблиці розташовуються не безпосередньо після посилання на них у тексті, а вгорі або внизу шпальти. Як правило, рисунки заверстують угорі шпальти, а таблиці — внизу. Винятками є випадки, коли таке розміщення «вносить» графічний елемент за межі структурної частини тексту статті, що є вкрай небажаним. Не можна розташовувати рисунки і таблиці будь-де за бажанням авторів (на першій та останній сторінці, посеред сторінки, між абзацами). У оформленні таблиць і рисунків має бути використана гарнітура основного тексту, а не будь-які шрифти, що їх подали автори (винятком є тільки записи з приладів або зображення екранів (скріншоти)).

Для грамотного розміщення рисунків їхній формат має певним чином корелювати з форматом шпальти. Загальноприйнятими є такі варіанти розміщення рисунків: на *ширину шпальти* (коли ширина рисунка відповідає ширині шпальти незалежно від кількості колонок), *на ширину колонки* (використовується лише у разі двоколонного набору), *менше ширини шпальти, але більше колонки* (у цьому випадку ширина рисунка має бути принаймні на 2 см меншою за ширину шпальти), *в обрамлення* (коли рисунок займає частину шпальти і «обрамлюється» текстом, у цьому випадку ширина рисунка має бути такою, щоб ширина обрамлення була не меншою за 4,5 см, з урахуванням відступу 5 мм від тексту до рисунка, цей вид розташування використовується лише у разі одноколонного набору), *боком на шпальту* (коли рисунок настільки великий, що не може бути розміщений на ширину шпальти, його повертають під кутом 90° та «вкладають боком». У цьому випадку рисунок повинен займати всю або майже всю висоту шпальти, іноді навіть треба прибрати верхній колонтитул, ще рідше — колонцифру; текст, що не належить до тіла рисунка та не є підрисунковим підписом (текстівкою), на таких шпальтах

не розміщують навіть за наявності вільного місця. Рисунки, що займають більше половини ширини шпальти, як правило, заверстують, вирівнюючи за центром. Незалежно від виду вирівнювання, у виданні текстівку (підрисунковий підпис) розташовують під рисунком, на його ширину, на відстані 3 мм від нижнього краю.

Таблиці, як вже було зазначено, традиційно заверстують внизу шпальти. Для двоколонних видань ширина таблиць може дорівнювати ширині колонки або ширині шпальти. Для одноколонних видань таблиці заверстують на ширину шпальти або в обрамлення. У деяких випадках таблиці можуть бути розташовані, як і рисунки, боком на шпальті.

На всі ілюстрації — рисунки і таблиці — у тексті повинні бути посилання. Кожна ілюстрація обов'язково має бути з назвою (номер ілюстрації назвою не є). Якщо рисунок (таблиця) у тексті один, його можна не нумерувати і не писати перед назвою слово «Рисунок» («Таблиця»). Але можна й пронумерувати чи написати словом — заборони на це немає. Інформація в тексті, на рисунку і в таблиці дублюватись не повинна: кожна ілюстрація має бути змістовною і додавати інформацію до статті. Якщо рисунок складається з кількох фрагментів (пронумерованих або названих літерами), він повинен мати загальну назву, його назва не може починатись з номера (літери) фрагмента і його опису. Загальна назва рисунка в такому випадку має пояснити: чому автор об'єднав кілька фрагментів в одну ілюстрацію.

Таблиця, як правило, повинна мати боковик і головку (тобто всі рядки та всі колонки в ній повинні мати назву). Порядкова нумерація рядків чи стовбців має сенс тільки тоді, коли вона «працює» у тексті, коли автор, описуючи таблицю, послуговується цією нумерацією. Коли таблиця розташована на кількох сторінках, обов'язково потрібно повторити головку таблиці повністю, а перед нею вгорі написати «*Продовження табл. 1*» або «*Закінчення табл. 1*».

У журналах ілюстрацій не повинно бути на першій (спускової) сторінці і на сторінці з висновками, припустимим є розташування рисунків на трьох сторінках до і трьох сторінках після першої згадки про них, тобто у межах шести сторінок. Проте і це не завжди вдається — коли у статті мало тексту, але багато великих і різноформатних ілюстрацій. Багато журналів зараз до статей, написаних українською мовою, надають назви до таблиць і підрисункові підписи двома мовами: українською та англійською. Час-

то є потреба вказати, звідки ілюстрація запозичена (з авторськими змінами чи й без) або за якими матеріалами складено таблицю чи рисунок. У першому випадку посилання краще подати прямим посиланням на джерело зі списку літератури, у іншому — вказати «Джерело», «За даними», «Складено (побудовано) авторами за даними». У рідкісних випадках є сенс безпосередньо у таблицю ввести колонку «Джерело» (якщо значенням кожного рядка відповідає інше джерело). Якщо джерелом відомостей у таблиці чи рисунку є нормативні документи, статистичні зведення, відкриті бази даних, то найкращим варіантом буде подати у примітці до таблиці їхні назви, а також посилання на них у мережі Інтернет. Це не тільки сприятиме унаочненню наведених матеріалів, але й дасть змогу розвантажити перелік посилань.

Оформлення формул. На відміну рисунків і таблиць, формули належать не до ілюстративного матеріалу, а до тексту і розміщуються одразу після посилання на них. Проте для покращення сприйняття варто збільшувати відстань до та після окремого рядка з формулою на 2—3 мм. Якщо ж формула знаходиться всередині абзацу, її вважають частиною тексту і збільшеними відстанями без необхідності не виділяють. Варто пам'ятати, що за правилами художньо-технічного оформлення сторінка або колонка не можуть починатися формулою.

Оформлення відомостей про фінансування та подяк за участь, допомогу, рецензування, надані можливості тощо. Цю інформацію розміщують наприкінці статті після висновків та перед списком посилань, як правило, зменшеним кеглем і курсивом, трохи збільшуючи відстань від попереднього тексту.

Оформлення посилань. Обираючи стиль оформлення посилань, треба розуміти, що цей елемент наукової публікації складається з двох пов'язаних частин: згадки певної публікації у тексті і опису цієї публікації у пристатейному списку літератури (переліку посилань). Наприклад, якщо у тексті статей редколегія воліє давати посилання т. зв. півкодом, тобто вказуючи прізвище авторів та рік виходу цитованої публікації, то у списку літератури джерела нумерувати непотрібно, натомість там на першому місці повинні бути саме елементи півкоду — прізвища авторів і рік виходу. Якщо ж список посилань пронумерований, то у статті посилання мають бути вказані саме цифрами, відповідно до нумерації у переліку. Якщо до статті оформлюються два переліки: оригінальний і у ро-

манській абетці (перекладений чи транслітерований), то джерела необхідно нумерувати, а порядок їх у обох переліках повинен бути однаковим (незалежно від того, за згадуванням у статті чи за абеткою складений перший список літератури).

Варто наголосити, що оскільки основне завдання переліків посилань — показати обсяг цитованої наукової літератури, а також обізнаність авторів з актуальними дослідженнями і новими результатами у відповідній області знань, до переліків не радять включати словники, енциклопедії, нормативні акти, бази даних, статистичні зведення, неопубліковані матеріали, зокрема архівні та фондові. У рекомендаціях наукометричних баз даних трапляється навіть згадка про те, що не менше третини посилань мають бути здійснені на джерела, оприлюднені протягом останніх п'яти років. Такий підхід дає змогу значно спростити укладання переліків посилань, адже за останні п'ять років уже практично всі оприлюднені наукові видання мають цифрові ідентифікатори об'єктів *doi*, тобто сторінку в мережі Інтернет з правильно перекладеною англійською мовою назвою та іншими метаданими публікації.

Такий підхід відкриває можливості до спрощення оформлення переліків посилань, адже конкретних вимог щодо оформлення переліків у неодноразово згаданому тут наказі МОН України зараз немає. Джерело за наведеним у статті описом можна легко ідентифікувати і знайти. У кириличному варіанті переліку посилань це можна робити за стандартом 8302:2015 без зайвих у пристатейних переліках елементів: навскісних рисок, тире, пробілів з обох боків від знаків приписної пунктуації тощо. Водночас неприпустимим є скорочення описів за рахунок зазначення авторів або назв джерела (не варто вказувати «Його ж», «Її ж», «Там само», «Ibid.»), кожний опис має бути самостійним. На нашу думку, за умови наведення до всіх посилань цифрових ідентифікаторів, можливо подавати один перелік англійською мовою із зазначенням вихідної мови джерела, якщо це не англійська, після його опису у квадратних дужках (наприклад, [in Ukrainian], [in Russian]). Більшість видань обирає для оформлення переліків у романській абетці стандарт APA (*American Psychological Association*): він простий, подібний до вітчизняних, широко вживаний у світі, постійно оновлюється із врахуванням потреби опису нових джерел (переважно мережевих матеріалів).

Коли ж науковий журнал бачить потребу у наведенні переліків посилань у двох варіантах (якщо у журналі автори часто по-

силаються на кириличні джерела через специфіку галузі досліджень), то варто звернути увагу на досвід оформлення переліків у загальнооакадемічному журналі «Вісник НАН України». По суті, два переліки подано як один, але відомості кирилицею зазначено повністю у квадратних дужках.

За будь-якого варіанта оформлення варто описувати у переліку посилань тільки ті джерела, які можуть бути «цікавими» наукометричним базам, тобто такі, що передбачають можливість перехресних посилань: порівняно свіжі матеріали (останні 5—7 років) з визначеним авторством (статті чи розділи у монографіях) та ідентифікаторами.

Як і більшість метаданих, перелік посилань є службовою інформацією і набирається зменшеним кеглем. Він не є «тілом» статті, тож має візуально виокремлюватися. У разі двоколонного набору перелік посилань, як і метадані на початку статті, може бути набраний на ширину шпальти. Це дає змогу зменшити кількість переносів у ньому, тож полегшує читання і копіювання переліку.

Висновки. Використання одного уніфікованого шаблону для наукових фахових видань НАН України дасть змогу упорядкувати інформацію, що наведена у них, і спростити роботу працівникам редакційних колегій.

У межах підготовки одним видавничим підрозділом кількох видань наявність такого шаблону допоможе зробити роботу більш ефективною, менше витратити зусиль на підготовку однотипних видань.

Уніфікація загальних вимог до подання матеріалів у журналі може допомогти редакціям оперативно реагувати на зміни вимог до видань та вчасно вносити зміни в такі уніфіковані шаблони, користуючись рішеннями і порадами фахівців. Також це дасть змогу працівникам редакцій і членам редакційних колегій не витрачати зусиль на вигадування вже давно вигаданого й унормованого та спрямувати їх на підвищення рівня видання, на комунікацію з авторами і рецензентами.

У перспективі, орієнтуючись на типовий шаблон, можна уніфікувати і правила для авторів, яким також буде значно легше не знаходити відмінності між вимогами, а засвоїти узагальнені правила подання наукових розвідок.